RAPPORT SPEĊJALI 21/2025 **MT**

L-appoġġ mill-RRF għal ambjent tan-negozju mtejjeb

Jindirizza biss parzjalment ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż, iżda xi wħud mill-ewwel riżultati kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tagħhom

CURIA RATIONUM
QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

Werrej

Paragrafu

01–21 | Messaġġi prinċipali 01

01–07 | **Għalfejn huwa importanti dan il-qasam?**

08–21 | **X'sibna u x'nirrakkomandaw**

22–71 | Ħarsa aktar mill-qrib lejn l-osservazzjonijiet tagħna 02

22–47 | **Il-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju**

22–26 | L-Istati Membri kollha rċevew sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju, iżda dawn ivarjaw fin-natura u fil-kamp ta' applikazzjoni tagħhom

27–29 | Il-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" la ġie ddefinit b'mod ċar u lanqas applikat b'mod konsistenti

30–44 | Il-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż

45–47 | Xi sfidi strutturali tal-ambjent tan-negozju ma ġewx indirizzati jew ġew indirizzati biss marġinalment

48–71 | **Ir-riformi tal-ambjent tan-negozju ffaċċjaw dewmien, iżda xi wħud mill-ewwel riżultati kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tas-CSRs**

49–50 | Il-biċċa l-kbira mir-riformi ffaċċjaw dewmien

51–61 | B'mod ġenerali r-riformi kisbu l-outputs intenzjonati tagħhom, iżda sa issa terz minnhom biss urew riżultati sinifikanti

62–71 | Ir-riformi taħt l-RRF ikkontribwew parzjalment għall-progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs

Annessi

Anness I — Dwar l-awditu

Anness II — Links għal aktar informazzjoni teknika magħmula disponibbli fuq il-pjattaforma ta’ *data* miftuħa tal-QEA

Anness III — Valutazzjoni tal-output tar-riformi li tlestew fl-Istati Membri fil-kampjun

Anness IV — Valutazzjoni tar-riżultati tar-riformi li tlestew fl-Istati Membri fil-kampjun

Anness V — Progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs

Anness VI — Ir-rilevanza tar-riformi assenjati taħt l-RRF għall-valutazzjoni li wettqet il-Kummissjoni tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-Istati Membri inklużi fil-kampjun

Abbrevjazzjonijiet

Glossarju

Risposti tal-Kummissjoni

Skeda ta’ żmien

Tim tal-awditjar

Messaġġi prinċipali

Għalfejn huwa importanti dan il-qasam?

01 L-"ambjent tan-negozju" huwa kombinament ta' fatturi interni u esterni li jaffettwaw il-ħolqien, l-iżvilupp u l-operat tal-kumpaniji. Dawn il-fatturi jistgħu jkunu ekonomiċi, teknoloġiċi, soċjoloġiċi, soċjali, kulturali u amministrattivi (ara l-fatturi ewlenin fil-*Figura 1*).

Figura 1 | Fatturi ewlenin li jikkontribwixxu għall-kwalità tal-ambjent tan-negozju

Sors: il-QEA.

02 Fl-UE, il-lockdowns u l-miżuri ta' tbegħid soċjali li kienu ġew imposti biex tiġi miġġielda l-pandemija tal-COVID-19 fixklu b'mod profond lin-negozju u l-kummerċ. Dan it-tfixkil kellu impatt għal żmien qasir, prinċipalment fl-2020, u mbagħad ġie segwit minn effett ta' rikorrenza fl-attività ekonomika fl-2021.

03 B'rispons għall-pandemija tal-COVID-19, fi Frar 2021 il-Parlament Ewropew u l-Kunsill approvaw ir-Regolament (UE) 2021/241 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF) li tammonta għal EUR 650 biljun. L-għan tal-RRF huwa li jittaffew il-konsegwenzi ekonomiċi mill-pandemija tal-COVID-19 u li jitrawwem irkupru ekonomiku sostenibbli, billi jiġu appoġġati l-Istati Membri fl-implimentazzjoni ta' riformi u investimenti komprensivi.

04 Biex jirċievu appoġġ mill-RRF, l-Istati Membri kellhom jippreżentaw il-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza (RRPs) tagħhom, inkluż sett ta' miżuri (jew riformi jew inkella investimenti) kif ukoll stadji importanti u miri għal dawn il-miżuri. Għall-approvazzjoni ta' dawn il-pjanijiet, ir-Regolament dwar l-RRF jirrikjedi rabta ċara mas-Semestru Ewropew[1]. B'mod partikolari, ir-riformi u l-investimenti stabbiliti fl-RRPs inizjali kienu mistennija li jikkontribwixxu biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom, identifikati fir-rakkomandazzjonijiet rilevanti speċifiċi għall-pajjiż (CSRs). Is-CSRs ġeneralment jinqasmu f'sub-CSRs tematiċi. Għall-biċċa l-kbira mill-Istati Membri, dawn kienu jinkludu l-isfidi tal-ambjent tan-negozju.

05 L-objettiv tal-awditu li wettaqna kien li nanalizzaw jekk il-miżuri tal-RRF ikkontribwewx biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi prinċipali tal-ambjent tan-negozju identifikati matul is-Semestru Ewropew u stabbiliti fis-CSRs.

[1] L-Artikoli 18(4)(b) u 19(3)(b) tar-Regolament dwar l-RRF.

06 B'mod aktar speċifiku, aħna eżaminajna:

- jekk u l-punt sa fejn ir-riformi u l-investimenti inklużi fl-RRPs tal-Istati Membri kollha li ġew assenjati sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju indirizzawx l-isfidi identifikati fis-Semestru Ewropew;
- għal kampjun ta' 25 riforma dwar l-ambjent tan-negozju f'4 Stati Membri (il-Bulgarija, Spanja, Ċipru u l-Awstrija), jekk ġewx implimentati kif ippjanat, f'termini ta' twaqqit, kamp ta' applikazzjoni u kisbiet, kif ukoll l-impatt tagħhom fuq il-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet fuq l-implimentazzjoni tas-CSRs. L-erba' Stati Membri ntgħażlu abbażi tal-għadd ta' CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-2019 u l-2020, u l-għadd ta' riformi fl-ambjent tan-negozju ffinanzjati mill-RRF.

07 Ix-xogħol tal-awditjar li wettaqna kopra l-perjodu minn Frar 2020 sa April 2025 u kien ibbażat prinċipalment fuq rieżaminar ta' dokumenti rilevanti u fuq intervisti mal-Kummissjoni. Kien jinkludi wkoll intervisti mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u ma' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra matul il-missjonijiet tal-awditjar li saru fl-Istati Membri inklużi fil-kampjun tagħna. Permezz tar-rapport tagħna, għandna l-għan li nikkontribwixxu għad-diskussjoni li għaddejja dwar il-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) ta' wara l-2027, b'mod partikolari fir-rigward ta' kwalunkwe strument futur ibbażat fuq finanzjament mhux marbut mal-kostijiet. Aktar informazzjoni ġenerali u aktar dettalji dwar l-approċċ tal-awditjar tagħna huma pprovduti fl-***Anness I***.

X'sibna u x'nirrakkomandaw

08 B'mod ġenerali, aħna nikkonkludu li l-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss parzjalment l-isfidi identifikati fis-Semestru Ewropew b'rabta mal-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju", iżda xi wħud mill-ewwel riżultati kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tas-CSRs f'dan il-qasam.

09 Skont ir-Regolament dwar l-RRF, ir-riformi u l-investimenti fl-RRPs nazzjonali jridu jikkontribwixxu biex jiġu indirizzati r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż kollha jew subsett sinifikanti minnhom. Għalkemm żewġ terzi tas-sub-CSRs tal-2019 u tal-2020 ġew indirizzati mir-riformi u l-investimenti li kienu inklużi fl-RRPs, kważi nofshom ġew indirizzati biss marġinalment, u l-ebda waħda ma ġiet indirizzata bis-sħiħ. Barra minn hekk, xi problemi strutturali identifikati fis-sub-CSRs sa issa għadhom ma ġewx indirizzati. Madankollu r-riformi tal-ambjent tan-negozju li tlestew, fl-erba' Stati Membri inklużi fil-kampjun, b'mod ġenerali kisbu l-outputs mistennija, iżda terz minnhom biss setgħu juru riżultati sinifikanti. Ir-riformi taħt l-RRF ikkontribwew parzjalment għal titjiba fil-grad tal-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet tal-progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs rilevanti.

Il-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju

10 Ħarisna lejn is-sub-CSRs fl-2019 u fl-2020 maħruġa lill-Istati Membri kollha fil-qasam ta' politika tal-ambjent tan-negozju u sibna li filwaqt li s-sub-CSRs tal-2019 spiss jindirizzaw kwistjonijiet strutturali rikorrenti, il-maġġoranza tas-sub-CSRs tal-2020 jiffukaw fuq il-mitigazzjoni tal-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq in-negozji (il-paragrafi ***22*** sa ***26***).

11 Filwaqt li kemm is-Semestru Ewropew kif ukoll l-RRF għandhom qasam ta' politika "ambjent tan-negozju", aħna sibna inkonsistenzi fil-mod kif il-Kummissjoni ddefinietu u applikatu. Pereżempju, il-maġġoranza tal-miżuri tal-RRF taħt il-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" ma ġewx assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju. Dan in-nuqqas ta' allinjament jikkomplika l-valutazzjoni ta' jekk u l-punt sa fejn l-RRF qed tindirizza s-sub-CSRs rilevanti dwar l-ambjent tan-negozju skont il-qasam ta' politika, u tevalwa l-kisbiet tal-interventi fl-oqsma ta' politika rispettivi (il-paragrafi ***27*** sa ***29***).

12 Abbażi tal-valutazzjoni li wettaqna, aħna kkonkludejna li l-miżuri tal-RRF indirizzaw kważi żewġ terzi tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju. Madankollu, kważi nofs is-CSRs (41 %) ġew indirizzati biss marġinalment, u l-ebda waħda minnhom ma ġiet indirizzata bis-sħiħ. Għalhekk nikkonkludu li l-RRF tindirizza biss parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju identifikati fis-Semestru Ewropew. Fl-istess ħin, madwar kwart tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju kienu diġà kisbu progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa fl-2024, indipendentement mill-RRF (ara l-***Figura 2*** u l-paragrafi ***30*** sa ***42***).

Figura 2 | Il-punt sa fejn ġew indirizzati sub-CSRs individwali dwar l-ambjent tan-negozju

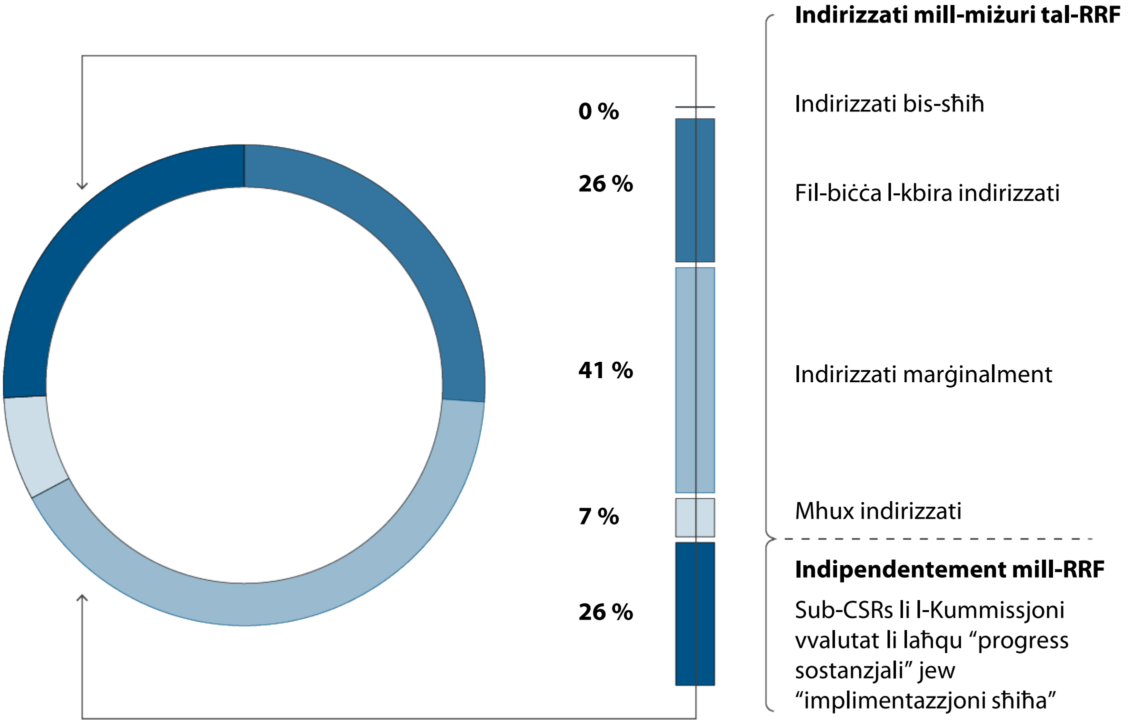

Sors: il-QEA.

13 Ħarsa lejn il-kopertura ta' oqsma tematiċi differenti turi li għall-biċċa l-kbira minnhom is-sub-CSRs huma indirizzati kemm mill-RRF kif ukoll lil hinn minnha (ara l-paragrafu ***43*** u l-***Figura 6***). Madankollu, hemm differenzi bejn l-oqsma tematiċi, pereżempju:

- Fi tliet oqsma tematiċi, il-biċċa l-kbira mis-sub-CSRs laħqu progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa permezz ta' miżuri li ma jaqgħux taħt l-RRF (titjib fl-aċċess għall-finanzi, simplifikazzjoni tas-sistemi tat-taxxa, u implimentazzjoni ta' programmi ta' wara l-assistenza);
- Għat-tliet oqsma tematiċi l-oħra, il-maġġoranza tas-sub-CSRs kienu tal-anqas parzjalment indirizzati mill-miżuri tal-RRF, iżda l-biċċa l-kbira minnhom biss marġinalment (promozzjoni tal-investimenti privati, tnaqqis tal-piż regolatorju jew amministrattiv, u appoġġ ġenerali ieħor għat-tkabbir u l-kompetittività).

14 Meta konna qed nikkonsolidaw dawn ir-riżultati fil-livell tal-Istati Membri, sibna li l-kopertura hija marġinali għall-biċċa l-kbira mill-Istati Membri: seba' Stati Membri kienu indirizzaw il-biċċa l-kbira mis-sub-CSRs tal-2019 u l-2020 permezz ta' riformi jew investimenti ffinanzjati mill-RRF. Fil-biċċa l-kbira mill-Istati Membri (16 minn fost 27), madankollu, il-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss marġinalment is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju, u l-ebda Stat Membru ma indirizzahom bis-sħiħ (ara l-paragrafi ***44*** sa ***47***).

Ir-riformi tal-ambjent tan-negozju ffaċċjaw dewmien, iżda xi wħud mill-ewwel riżultati kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tas-CSRs

15 Il-biċċa l-kbira mir-riformi taħt l-RRF assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju u ppjanati li jitlestew sa Ġunju 2024, fil-kampjun tagħna ta' erba' Stati Membri, ma kinux ġew implimentati saż-żmien indikat fid-deċiżjonijiet ta' implimentazzjoni tal-Kunsill rispettivi (CIDs). Minn dawn, madwar terz (36 %) tlestew wara dewmien ta' aktar minn 6 xhur, u kemxejn aktar minn kwart (28 %) kienu għadhom ma tlestewx sa April 2025, meta lestejna x-xogħol tal-awditjar li wettaqna fuq il-post. Minħabba li l-miżuri jeħtieġ li jkunu lesti sal-aħħar ta' Awwissu 2026, aktar dewmien joħloq riskji għat-tlestija tal-miżuri u b'hekk il-kisba ta' riżultati (il-paragrafi ***48*** sa ***50***).

16 B'mod ġenerali r-riformi li tlestew kisbu l-outputs mistennija tagħhom billi laħqu l-istadji importanti u l-miri rilevanti, fil-biċċa l-kbira bl-adozzjoni u d-dħul fis-seħħ ta' liġi. Barra minn hekk, aħna nikkonkludu wkoll li kisbu riżultati, b'terz minnhom (29 %) li qed juru riżultati sinifikanti u nofs ieħor (47 %) riżultati limitati. Għall-kwart li jifdal (24 %), l-Istati Membri ma setgħux jipprovdu evidenza li turi li r-riżultati kienu nkisbu f'konformità mal-objettiv prinċipali tal-miżura. F'xi każijiet, in-nuqqas ta' riżultati murija kien dovut għall-istadju bikri tal-implimentazzjoni; f'oħrajn, l-Istati Membri ma kinux qed jiġbru din l-informazzjoni. Għall-biċċa l-kbira mir-riformi li tlestew, l-Istati Membri għandhom indikaturi stabbiliti biex jivvalutaw ir-riżultati tal-miżuri maż-żmien, għalkemm mhumiex legalment meħtieġa jagħmlu dan. Madankollu, aħna nosservaw li anke għal dawk ir-riformi li kisbu riżultati sinifikanti, l-impatt potenzjali u l-effetti fit-tul fuq l-ambjent tan-negozju jiddependu minn diversi fatturi. Barra minn hekk jistgħu jitnaqqsu mill-perjodu ta' żmien jew mill-kamp ta' applikazzjoni limitati tal-miżuri, ir-rabta remota tagħhom mal-qasam ta' politika jew ir-riskju ta' treġġigħ lura tal-miżuri taħt l-RRF (il-paragrafi ***51*** sa ***61***).

17 Sa tmiem l-2024, l-Istati Membri kienu għamlu progress sostanzjali jew implimentaw bis-sħiħ 29 minn fost 82 sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju għall-2019 u l-2020. Madankollu, madwar żewġ terzi tas-sub-CSRs komplew juru biss xi progress jew progress limitat (ara l-paragrafi ***62*** sa ***64***). Barra minn hekk, ninnutaw li terz tal-Istati Membri ma wrew l-ebda progress. Stat Membru wieħed biss implimenta bis-sħiħ is-sub-CSRs kollha tiegħu dwar l-ambjent tan-negozju għall-perjodu 2019–2020, iżda dan għamlu mingħajr l-ebda appoġġ mill-RRF (ara l-paragrafu ***65***). Aħna sibna wkoll li dan mhuwiex każ iżolat. Fil-fatt, kif jidher fil-***Figura 2*** hawn fuq, kwart tas-sub-CSRs kisbu progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa mingħajr l-ebda appoġġ mill-RRF. Fil-fehma tagħna, il-progress fl-implimentazzjoni fil-każ tas-CSRs li jirriżultaw minn miżuri tal-RRF, filwaqt li huwa aħjar minn dak fil-qasam tas-suq tax-xogħol, għadu kajman.

18 L-analiżi li wettaqna tal-impatt tal-miżuri tal-RRF fl-4 Stati Membri inklużi fil-kampjun turi li dawn ikkontribwew biss parzjalment għall-progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs: il-Kummissjoni tejbet il-grad ta' 9 mill-15-il sub-CSRs (f'Ċipru, fi Spanja u fl-Awstrija), filwaqt li 5 baqgħu l-istess u waħda tnaqqset fil-grad. Għal sitta mis-sub-CSRs li ttejbilhom il-grad, il-Kummissjoni ddikjarat li l-miżuri tal-RRF ikkontribwew għal dan il-progress, filwaqt li t-tlieta li jifdal (inklużi t-tnejn fil-Bulgarija), ittejbilhom il-grad minħabba fatturi mhux relatati mal-RRF. Barra minn hekk, aħna nosservaw li erba' investimenti fl-Istati Membri inklużi fil-kampjun kkontribwew ukoll għall-aġġornament tas-sub-CSRs rilevanti (ara l-***Figura 3*** u l-paragrafi ***66*** sa ***70***).

Figura 3 | Progress fl-implimentazzjoni tal-15-il sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-4 Stati Membri magħżula u fatturi kontribwenti

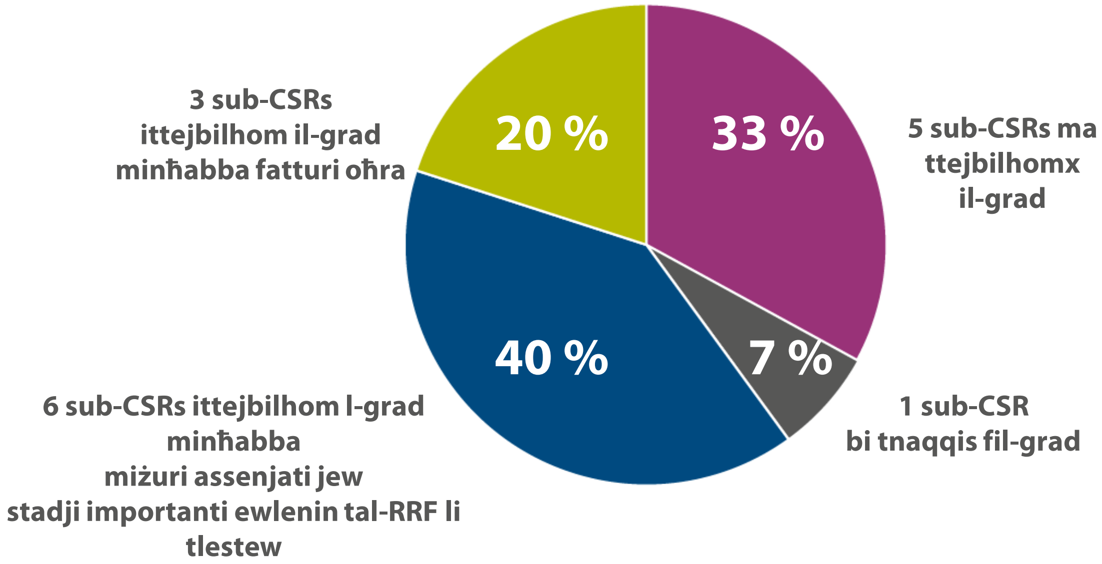

Sors: il-QEA, abbażi ta' *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

19 L-implimentazzjoni tal-RRF għadha għaddejja, u ninnutaw li l-Istati Membri huma mistennija jlestu għadd sinifikanti ta' riformi u investimenti taħt l-RRF assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju sa Awwissu 2026 (il-paragrafu ***71***).

X'nirrakkomandaw

20 Fir-Rapport Speċjali 10/2025 tagħna dwar ir-riformi tas-suq tax-xogħol taħt l-RRF, aħna għamilna erba' rakkomandazzjonijiet. Tlieta minnhom japplikaw ukoll għall-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" bl-istess skeda ta' żmien:

(a) li tara li jkun hemm kopertura suffiċjenti tal-isfidi ewlenin identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż jekk tfassal strumenti marbuta mar-riformi u/jew mas-CSRs;

(b) tistabbilixxi qafas għall-valutazzjoni tar-riżultati tar-riformi hija u tħejji proposti leġiżlattivi għal strumenti futuri; u

(c) tivvaluta l-kontribut tal-miżuri tal-RRF għar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż.

21 Apparti dawn, fir-rigward tad-definizzjoni u l-użu ta' oqsma ta' politika, inkluż dak dwar "l-ambjent tan-negozju", aħna nagħmlu r-rakkomandazzjoni li ġejja:

Rakkomandazzjoni 1

Użu koerenti u konsistenti tal-kunċett ta' "qasam ta' politika" fl-istrumenti kollha tal-UE u fis-Semestru Ewropew

Biex tara li żgur ikun hemm informazzjoni konsistenti dwar il-prestazzjoni (pereżempju għas-Semestru Ewropew jew għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali), jenħtieġ li l-Kummissjoni jkollha sett uniku ta' oqsma ta' politika ddefiniti b'mod ċar u metodoloġija konsistenti u koerenti biex torbot l-isfidi, l-objettivi, il-miżuri, il-finanzjament u l-indikaturi tal-prestazzjoni ma' qasam ta' politika wieħed jew aktar.

Data mmirata għall-implimentazzjoni: meta tfassal strumenti li jirreferu għall-oqsma ta' politika għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss.

Ħarsa aktar mill-qrib lejn l-osservazzjonijiet tagħna

Il-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju

L-Istati Membri kollha rċevew sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju, iżda dawn ivarjaw fin-natura u fil-kamp ta' applikazzjoni tagħhom

22 Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew u abbażi tal-analiżi li tkun wettqet il-Kummissjoni, il-Kunsill jadotta rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż (CSRs) u jitlob lill-Istati Membri kkonċernati biex jieħdu azzjoni ħalli jindirizzaw l-isfidi identifikati. F'konformità mar-Regolament dwar l-RRF, l-RRPs nazzjonali jenħtieġ li jikkontribwixxu biex jindirizzaw l-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom identifikati fis-CSRs eżistenti[2].

23 L-Istati Membri kollha rċevew sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-2019 u l-2020, li b'mod ġenerali jirriflettu l-isfidi speċifiċi tagħhom fl-ambjent tan-negozju. B'kollox, il-Kummissjoni assoċjat 82 sub-CSRs mal-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" f'dawn is-sentejn (ara l-link *(1)* għal-lista ta' sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju għal kull Stat Membru fl-*Anness II*).

---

2 L-Artikoli 18(4)(b) u 19(3)(b) tar-Regolament dwar l-RRF.

24 Għall-analiżi li wettaqna, ġbarna flimkien ukoll is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju għall-2019 u l-2020 skont l-oqsma tematiċi, abbażi tal-fokus prinċipali tagħhom (ara t-*Tabella 1*).

Tabella 1 | Sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju, 2019 u 2020

Oqsma tematiċi għal CSRs assoċjati mal-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju"	Għadd ta' sub-CSRs		
	2019	2020	Total
Promozzjoni tal-investiment privat	1	27	28
Titjib tal-aċċess għall-finanzjament u l-appoġġ għal-likwidità	2	19	21
Tnaqqis tal-piż regolatorju jew amministrattiv	9	6	15
Simplifikazzjoni tas-sistemi tat-taxxa	1	2	3
Implimentazzjoni tal-miżuri tal-programm ta' wara l-assistenza	1	1	2
Appoġġ ġenerali ieħor għat-tkabbir u l-kompetittività	6	7	13
Għadd totali ta' miżuri	**20**	**62**	**82**

Sors: il-QEA, abbażi tal-fokus prinċipali tas-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju.

25 It-tabella ta' hawn fuq turi wkoll li d-distribuzzjoni tas-sub-CSRs taħt dawn l-oqsma tematiċi kienet tvarja bejn l-2019 u l-2020:

- is-sub-CSRs tal-2019 jirreferu b'mod ġenerali għal sfidi strutturali rikorrenti li l-Istati Membri jkunu ilhom jiffaċċjaw għal snin sħaħ, pereżempju: it-tnaqqis tal-piż amministrattiv jew tar-restrizzjonijiet regolatorji, jew l-appoġġ ġenerali għat-tkabbir u l-kompetittività;
- il-maġġoranza tas-sub-CSRs tal-2020, min-naħa l-oħra, huma b'mod predominanti rispons għall-konsegwenzi tal-pandemija. Dan jinkludi r-rakkomandazzjonijiet biex jiġi inċentivat l-investiment privat u biex jingħata aċċess għall-finanzjament u appoġġ għal-likwidità għan-negozji. Dawn is-sub-CSRs relatati mal-kriżi jispjegaw iż-żieda qawwija fis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju (minn 20 fl-2019 għal 62 fl-2020).

26 Fir-rigward tal-isfidi tal-ambjent tan-negozju identifikati fis-CSRs tal-2022 u l-2023 (ara l-link ***(1)*** fl-***Anness II***), l-analiżi tagħna wriet li:

- o 5 Stati Membri[3] ma rċevew l-ebda sub-CSR addizzjonali dwar l-ambjent tan-negozju fl-2022 jew fl-2023;
- o it-22 Stat Membru[4] li kien fadal irċevew sub-CSRs addizzjonali rigward:
  - — il-promozzjoni ta' aktar investiment f'setturi speċifiċi (10 sub-CSRs f'6 Stati Membri[5]) — miżuri biex jiġu indirizzati dawn is-sub-CSRs ġew inklużi fl-RRPs tal-Istati Membri kollha kkonċernati;
  - — ir-riforma tal-governanza tal-intrapriżi tal-Istat f'Ċipru (2 sub-CSRs) — skont l-informazzjoni pprovduta fl-RRP, din se tiġi indirizzata prinċipalment minn miżuri li ma jaqgħux taħt l-RRF;
  - — soluzzjonijiet tal-enerġija rinnovabbli (43 sub-CSR fi 22 Stat Membru) — miżuri biex jiġu indirizzati dawn is-sub-CSRs ġew inklużi fl-RRPs ta' 9 Stati Membri[6] kkonċernati. Billi dan il-qasam huwa suġġett għal awditu li l-QEA għadha qed twettaq, aħna ma vvalutajniex il-punt sa fejn dawn il-miżuri jindirizzaw is-CSRs fid-dettall.

Il-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" la ġie ddefinit b'mod ċar u lanqas applikat b'mod konsistenti

27 Għall-koordinazzjoni interna tagħha tal-proċess tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni ddefiniet 37 qasam ta' politika għas-CSRs (fejn assoċjat kull CSR ma' qasam ta' politika wieħed jew xi kultant tnejn). Madankollu, għall-RRF, il-Kummissjoni ma użatx dawn l-oqsma ta' politika iżda ddiżaggregat is-6 pilastri ddefiniti fir-Regolament dwar l-RRF fi 52 qasam ta' politika, u ttaggjat kull riforma jew investiment ma' massimu ta' 2 oqsma ta' politika.

[3] il-Bulgarija, il-Latvja, il-Litwanja, Malta u r-Rumanija.

[4] il-Belġju, iċ-Ċekja, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, il-Greċja, Spanja, Franza, il-Kroazja, l-Italja, Ċipru, il-Lussemburgu, l-Ungerija, in-Netherlands, l-Awstrija, il-Polonja, il-Portugall, is-Slovenja, is-Slovakkja, il-Finlandja, l-Iżvezja.

[5] il-Ġermanja, il-Greċja, Franza, in-Netherlands, il-Polonja, l-Iżvezja.

[6] il-Belġju, iċ-Ċekja, il-Greċja, Spanja, Malta, l-Awstrija, il-Polonja, il-Portugall, il-Finlandja.

28 Filwaqt li kemm is-Semestru Ewropew kif ukoll l-RRF jinkludu qasam ta' politika msejjaħ "ambjent tan-negozju", ma hemm l-ebda definizzjoni ċara tal-kunċett innifsu. B'riżultat ta' dan, aħna sibna inkonsistenzi fil-mod kif il-Kummissjoni applikatu. Pereżempju:

- kważi żewġ terzi (63 %) tal-miżuri tal-RRF taħt il-qasam ta' politika dwar l-ambjent tan-negozju ma ġewx assenjati mill-Kummissjoni lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju;
- bl-istess mod, is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju ġew fil-biċċa l-kbira indirizzati mill-miżuri tal-RRF ittaggjati ma' oqsma ta' politika oħrajn tal-RRF (total ta' 38 qasam ta' politika).

29 Dawn l-inkonsistenzi jikkumplikaw kemm il-valutazzjoni ta' jekk ir-riformi jew l-investimenti taħt l-RRF indirizzawx is-sub-CSRs rilevanti kif ukoll l-evalwazzjoni tal-kisbiet tal-interventi fl-oqsma ta' politika rispettivi, inkluż għall-ambjent tan-negozju. Aħna konna għamilna osservazzjoni simili għal qasam ta' politika ieħor f'rapport preċedenti[7].

Il-miżuri tal-RRF jindirizzaw biss parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż

30 Fl-analiżi li wettaqna, aħna qisna miżuri tal-RRF fl-Istati Membri kollha (157 riforma u 254 investiment) li l-Kummissjoni assenjat lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju. Kif inhuwa ddikjarat hawn fuq, il-maġġoranza ta' dawn il-miżuri kienu ġew ittaggjati ma' oqsma ta' politika oħrajn għall-RRF. Madankollu, aħna ħadnihom inkunsiderazzjoni għall-valutazzjoni tagħna, minħabba r-rilevanza tagħhom għas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju (ara l-link *(2)* fl-*Anness II* għal-lista ta' riformi u investimenti rilevanti).

[7] Ir-Rapport Speċjali 10/2025, il-paragrafu 32.

31 Il-*Figura 4* tippreżenta ħarsa ġenerali lejn l-għadd ta' sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju għall-2019 u l-2020, u l-miżuri tal-RRF relatati għal kull Stat Membru. L-RRPs nazzjonali jvarjaw b'mod sinifikanti, kemm fl-għadd kumplessiv ta' miżuri tal-RRF inklużi kif ukoll fil-proporzjon ta' riformi u investimenti. Ir-raġunijiet possibbli għal dawn id-differenzi huma n-natura, il-kamp ta' applikazzjoni tas-CSRs u l-miżuri inklużi fl-RRPs tagħhom, iżda wkoll l-ammont totali ta' finanzjament riċevut mill-RRF. Ninnutaw li t-3 Stati Membri[8] li jinkludew aktar minn 30 miżura fl-RRPs tagħhom indirizzaw fil-biċċa l-kbira s-sub-CSRs tagħhom (ara l-*Figura 7*).

Figura 4 | Miżuri tal-RRF u sub-CSRs relatati mal-politiki dwar l-ambjent tan-negozju

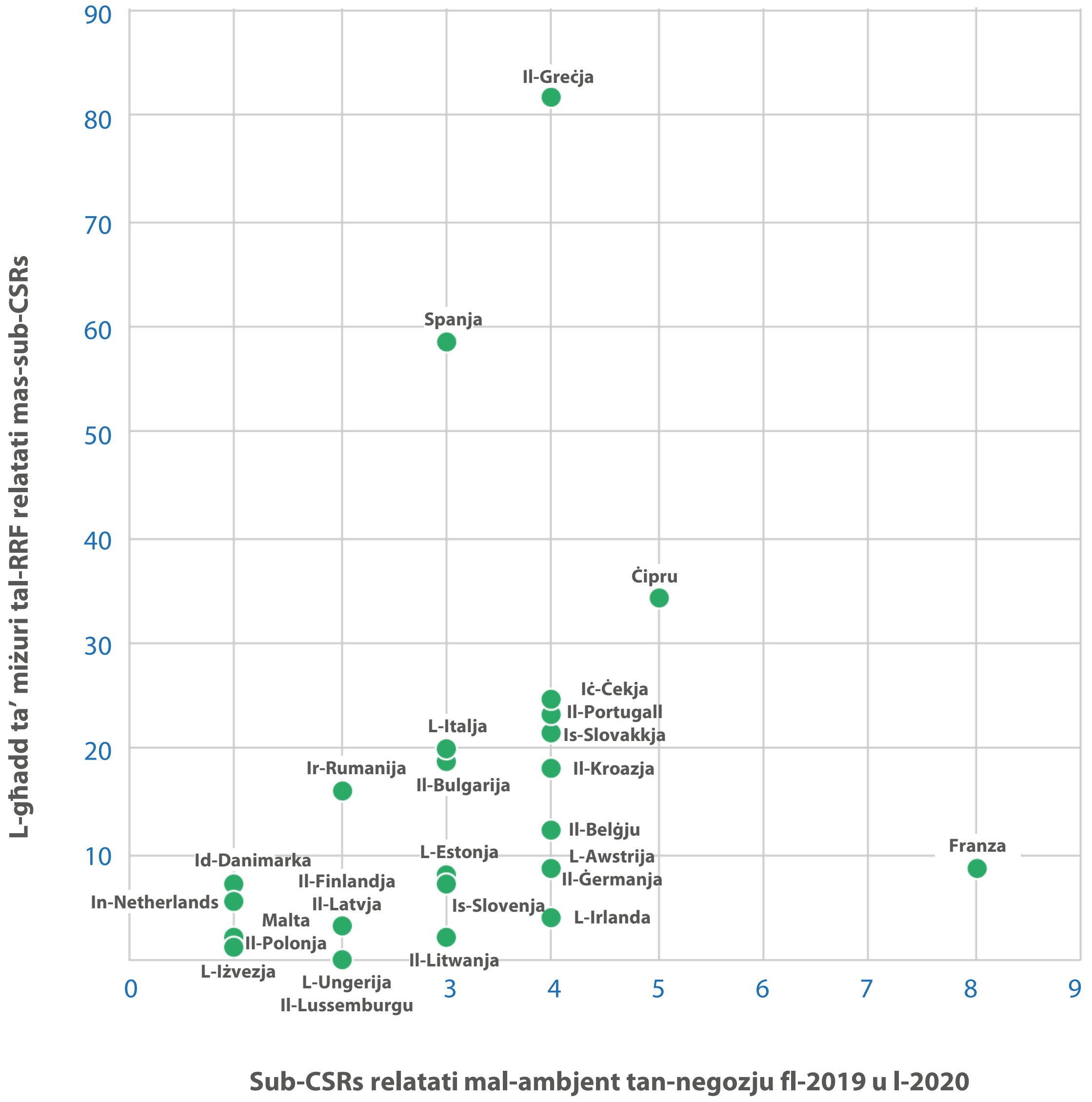

Sors: il-QEA.

8 Il-Greċja, Spanja, Ċipru.

32 Għal kull wieħed mit-82 sub-CSR dwar l-ambjent tan-negozju fl-Istati Membri rilevanti, ivvalutajna l-punt sa fejn il-157 riforma u l-254 investiment taħt l-RRF assenjati lil dawk is-sub-CSRs indirizzaw l-isfidi li ġew identifikati.

33 Aħna bbażajna l-valutazzjoni tagħna fuq ir-rekwiżiti stabbiliti fir-Regolament dwar l-RRF, li jiddikjara li:

- l-RRPs jenħtieġ li jkunu konsistenti mal-isfidi u mal-prijoritajiet speċifiċi għall-pajjiż kif identifikati fil-kuntest tas-Semestru Ewropew[9];
- kull RRP jenħtieġ li jipprovdi spjegazzjoni dettaljata ta' kif jikkontribwixxi biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom identifikati fis-CSRs rilevanti[10], sabiex "l-isfidi relatati jkunu mistennija li jkunu ġew riżolti jew indirizzati b'mod li jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għar-riżoluzzjoni tagħhom"[11];
- jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta r-rilevanza, l-effikaċja, l-effiċjenza u l-koerenza tal-RRP, inkluż jekk l-RRPs humiex mistennija li jikkontribwixxu biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi kollha, jew subsett sinifikanti minnhom, identifikati fis-CSRs rilevanti[12].

34 Preċedentement innutajna li x'jikkostitwixxi "subsett sinifikanti" ta' CSRs la ġie ddefinit mir-Regolament dwar l-RRF u lanqas mill-Kummissjoni, jew jekk dan ir-rekwiżit iridx ikun hemm konformità miegħu għal kull qasam ta' politika jew għall-RRP kollu kemm hu[13]. Dan ifisser li kwalunkwe valutazzjoni dwar jekk l-investimenti u r-riformi inklużi fl-RRP jindirizzawx subsett sinifikanti ta' CSRs għadha sa ċertu punt suġġetta għal ġudizzju.

[9] L-Artikolu 17(3) tar-Regolament dwar l-RRF.

[10] L-Artikolu 18(4)(b) tar-Regolament dwar l-RRF.

[11] Il-Kummissjoni, SWD(2021) 12 final, il-Parti 1, it-Taqsima 2, il-paġna 8.

[12] L-Artikolu 19(3)(b) tar-Regolament dwar l-RRF.

[13] Ir-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafu 53.

35 Qabel ma ġew adottati l-RRPs, il-Kummissjoni mmappjat il-kontribut tal-komponenti tal-RRP, sett ta' riformi u investimenti, għas-sub-CSRs, u wettqet valutazzjoni kwalitattiva. Fuq din il-bażi, il-Kummissjoni kkonkludiet fil-każijiet kollha li kienu ġew issodisfati r-rekwiżiti regolatorji biex jikkontribwixxu għall-indirizzar effettiv tal-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti[14].

36 Kien biss wara li l-RRPs kienu ġew approvati li l-Kummissjoni kompliet timmappja b'mod aktar dettaljat, u assenjat kull miżura ma' sub-CSR waħda jew aktar. Filwaqt li dan ma kienx meħtieġ mir-Regolament dwar l-RRF għall-valutazzjoni tal-RRPs, aħna nqisu li dan huwa l-livell xieraq biex jiġi eżaminat jekk is-CSRs kinux ġew indirizzati b'mod suffiċjenti mill-miżuri tal-RRF, u biex jiġu identifikati dawk li ma kinux ġew indirizzati[15].

37 L-immappjar li l-Kummissjoni wettqet ta' liema riformi u investimenti taħt l-RRF suppost kellhom jindirizzaw sub-CSRs individwali wera li:

- 52 mit-82 sub-CSR (64 %) ġew ivvalutati bħala indirizzati mir-riformi taħt l-RRF;
- 15-il sub-CSR (18 %) ġew ivvalutati bħala indirizzati mill-investimenti taħt l-RRF; u
- 15-il sub-CSR (18 %) ma ġew indirizzati mill-ebda miżura tal-RRF. Madankollu, jistgħu jiġu indirizzati minn azzjonijiet oħra li jittieħdu lil hinn mill-RRF.

38 Espandejna fuq l-immappjar li wettqet il-Kummissjoni fil-livell tal-miżura billi vvalutajna l-punt sa fejn il-miżuri tal-RRF assenjati lil kull sub-CSR kienu verament qed jindirizzaw l-isfidi li kienu ġew identifikati. Aħna bbażajna l-valutazzjoni tagħna fuq id-deskrizzjoni ta' kull miżura, u l-istadji importanti u l-miri korrispondenti inklużi fl-anness għas-CID. B'mod partikolari, assenjajna kull sub-CSR lil waħda mill-ħames kategoriji li ġejjin:

- is-sub-CSR hija "**mhux indirizzata**" jekk l-ebda waħda mill-problemi identifikati fis-sub-CSR ma tiġi indirizzata minn kwalunkwe miżura tal-RRF, jew jekk ma hemm l-ebda riforma marbuta mas-sub-CSR;
- is-sub-CSR hija "**indirizzata marġinalment**" jekk il-problemi ewlenin identifikati fis-sub-CSR ma jiġux indirizzati mill-miżuri tal-RRF;

[14] Id-Dokumenti ta' Ħidma tal-Persunal li jivvalutaw l-RRPs għal kull Stat Membru.

[15] Ir-Rapport Speċjali 10/2025, il-paragrafi 35 u 36 u r-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafi 49 u 50.

- is-sub-CSR hija "**fil-biċċa l-kbira indirizzata**" jekk il-miżuri tal-RRF ma jindirizzawx biss ftit problemi minuri identifikati fis-sub-CSR;

- is-sub-CSR hija "**indirizzata bis-sħiħ**" jekk il-problemi kollha identifikati fis-sub-CSR jiġu indirizzati mill-miżuri tal-RRF; u

- dawk is-sub-CSRs ivvalutati mill-Kummissjoni bħala li kisbu progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa mingħajr l-ebda miżura tal-RRF.

39 L-analiżi li wettaqna sabet li r-riformi taħt l-RRF fil-biċċa l-kbira indirizzaw madwar waħda minn kull ħames (18 %) sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju u indirizzaw marġinalment terz ieħor (37 %). Aħna ninnutaw ukoll li madwar waħda minn kull ħamsa (19 %) ma ġew indirizzati mill-ebda riforma affattu taħt l-RRF, u li l-ebda waħda mis-sub-CSRs ma ġiet indirizzata bis-sħiħ.

40 Meta qisna wkoll l-investimenti relatati taħt l-RRF, sibna li l-kopertura titjieb kemxejn. Is-sub-CSRs li huma fil-biċċa l-kbira indirizzati mill-investimenti jew mir-riformi taħt l-RRF jiżdiedu minn 18 % għal 26 %, u dawk indirizzati marġinalment minn 37 % għal 41 %. Fl-istess ħin, il-proporzjon ta' sub-CSRs mingħajr l-ebda progress sostanzjali li ma ġew indirizzati mill-ebda miżura taħt l-RRF naqas minn 19 % għal 7 %.

41 Fl-aħħar nett, skont is-segwitu li l-Kummissjoni tat għall-implimentazzjoni tas-sub-CSRs, madwar kwart (26 %) tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju għamlu progress lejn implimentazzjoni sostanzjali jew sħiħa mingħajr il-ħtieġa ta' kwalunkwe miżura tal-RRF (ara l-***Figura 5***).

Figura 5 | Il-punt sa fejn ġew indirizzati sub-CSRs individwali dwar l-ambjent tan-negozju

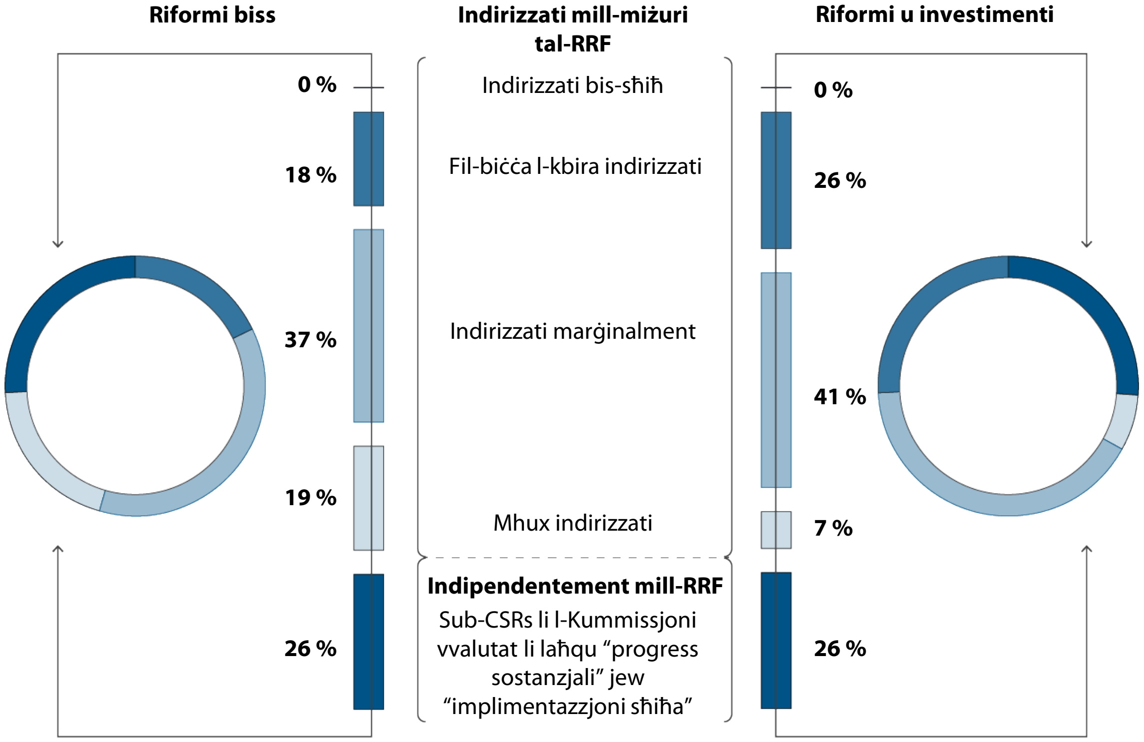

Sors: il-QEA.

42 Il-***Kaxxa 1*** tipprovdi eżempji ta' sub-CSRs u l-punt sa fejn ġew indirizzati.

Kaxxa 1

Sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju u l-punt sa fejn ġew indirizzati mill-miżuri assenjati taħt l-RRF

Fil-biċċa l-kbira indirizzata mill-RRF

Sub-CSR tal-2020 għall-Portugall[16] appellat għal appoġġ biex jintużaw teknoloġiji diġitali biex tingħata spinta lill-kompetittività tal-kumpaniji biex jonqos in-nuqqas ta' ħiliet diġitali, tiġi promossa d-diġitalizzazzjoni tal-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs), u tiżdied il-kapaċità tal-innovazzjoni tan-negozji. L-RRP kien fih erba' riformi u disa' investimenti li għandhom l-għan li jimmodernizzaw is-sistemi tal-edukazzjoni u tat-taħriġ vokazzjonali, inkluż it-titjib tal-ħiliet diġitali, u li jinċentivaw il-kollaborazzjoni bejn l-edukazzjoni u n-negozji sabiex jirrispondu aħjar għall-ħtiġijiet tan-negozji.

[16] Is-Sub-CSR 2.4 tal-2020.

Aħna nemmnu li dawn il-miżuri għandhom il-potenzjal li jnaqqsu d-defiċit tal-ħiliet diġitali.

Madankollu, riforma għal kooperazzjoni aħjar bejn l-edukazzjoni għolja, l-awtoritajiet pubbliċi u n-negozji hija importanti, iżda mhijiex biżżejjed biex tindirizza bis-sħiħ il-problema strutturali fir-rigward tal-kapaċità ta' innovazzjoni tan-negozji identifikata fis-CSR.

Għalhekk aħna nikkonkludu li dawn il-miżuri fil-biċċa l-kbira jindirizzaw is-sub-CSR.

Sub-CSR indirizzata marġinalment mill-miżuri tal-RRF assenjati

Sub-CSR tal-2020 għall-Belġju[17] għandha l-għan li ttejjeb l-ambjent tan-negozju billi tindirizza pereżempju l-piż amministrattiv u regolatorju tqil, u r-regoli kumplessi tat-taxxa u tax-xogħol.

Il-miżuri rilevanti taħt l-RRF (erba' riformi u sitt investimenti) assenjati lil din is-sub-CSR jindirizzaw parzjalment id-diġitalizzazzjoni għan-negozji u proċeduri amministrattivi aktar rapidi. Madankollu, il-Belġju ma inkludiex miżuri tal-RRF li jindirizzaw elementi oħra tas-CSR relatati mat-tassazzjoni, il-flessibbiltà limitata tal-leġiżlazzjoni dwar ix-xogħol, u l-piż regolatorju għas-servizzi.

Minħabba l-importanza tal-problemi mhux indirizzati, aħna nqisu li s-sub-CSR hija indirizzata marġinalment biss mill-miżuri assenjati lilha.

Sub-CSR li ma ġiet indirizzata mill-ebda miżura assenjata taħt l-RRF

Fl-2020, il-Bulgarija[18], **l-Estonja**[19], **il-Litwanja**[20] u **l-Lussemburgu**[21] **rċevew sub-CSR** li kienet tesiġi li jippromwovu l-investiment privat biex jitrawwem l-irkupru ekonomiku. Madankollu, dawn ma ġew indirizzati mill-ebda riforma jew investiment assenjati taħt l-RRF, minkejja li ma kisbux progress sostanzjali.

[17] Is-Sub-CSR 3.2 tal-2020.

[18] Is-Sub-CSR 3.4 tal-2020.

[19] Is-Sub-CSR 3.2 tal-2020.

[20] Is-Sub-CSR 3.3 tal-2020.

[21] Is-Sub-CSR 3.3 tal-2020.

Sub-CSR implimentata mingħajr riformi u investimenti taħt l-RRF

Sub-CSR tal-2020 għal Franza[22] kellha l-għan li tiżgura l-implimentazzjoni effettiva ta' miżuri li jappoġġaw il-likwidità tad-ditti (prinċipalment l-SMEs). Biex tiġi indirizzata din is-sub-CSR, l-RRP Franċiż kien fih biss investiment wieħed u l-ebda riforma.

Madankollu, is-sub-CSR laħqet status ta' *implimentazzjoni sħiħa* qabel ma l-awtoritajiet Franċiżi implimentaw l-investiment. Konsegwentement, is-sub-CSR ġiet implimentata mingħajr il-ħtieġa ta' kwalunkwe miżura taħt l-RRF.

43 Meta nħarsu lejn il-kopertura tas-sub-CSRs skont il-qasam tematiku (ara l-***Figura 6***) aħna nnutajna li:

- fil-biċċa l-kbira mill-oqsma tematiċi, is-sub-CSRs jiġu indirizzati permezz ta' taħlita ta' miżuri tal-RRF kif ukoll ta' miżuri nazzjonali oħra li ma jaqgħux taħt l-RRF (bl-eċċezzjoni ta' miżuri tal-programm ta' wara l-assistenza li huma indirizzati biss minn miżuri li ma jaqgħux taħt l-RRF);
- fi tliet oqsma tematiċi, il-biċċa l-kbira mis-sub-CSRs laħqu progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa permezz ta' miżuri li ma jaqgħux taħt l-RRF (titjib tal-aċċess għall-finanzi, simplifikazzjoni tas-sistemi tat-taxxa u implimentazzjoni ta' programmi ta' wara l-assistenza);
- għat-tliet oqsma tematiċi l-oħra, il-maġġoranza tas-sub-CSRs kienu tal-anqas parzjalment indirizzati mill-miżuri tal-RRF, madankollu l-biċċa l-kbira tagħhom biss marġinalment (il-promozzjoni tal-investimenti privati, it-tnaqqis tal-piż regolatorju jew amministrattiv u appoġġ ġenerali ieħor għat-tkabbir u l-kompetittività).
- l-uniku qasam tematiku li għalih is-sub-CSRs ġew indirizzati esklużivament minn miżuri li ma jaqgħux taħt l-RRF huwa l-implimentazzjoni tal-programmi ta' wara l-assistenza filwaqt li l-uniku qasam indirizzat esklużivament mill-RRF huwa t-tnaqqis tal-piż regolatorju jew amministrattiv.

[22] Is-Sub-CSR 3.1 tal-2020.

Figura 6 | Il-punt sa fejn miżuri qed jindirizzaw sub-CSRs differenti dwar l-ambjent tan-negozju skont il-qasam tematiku

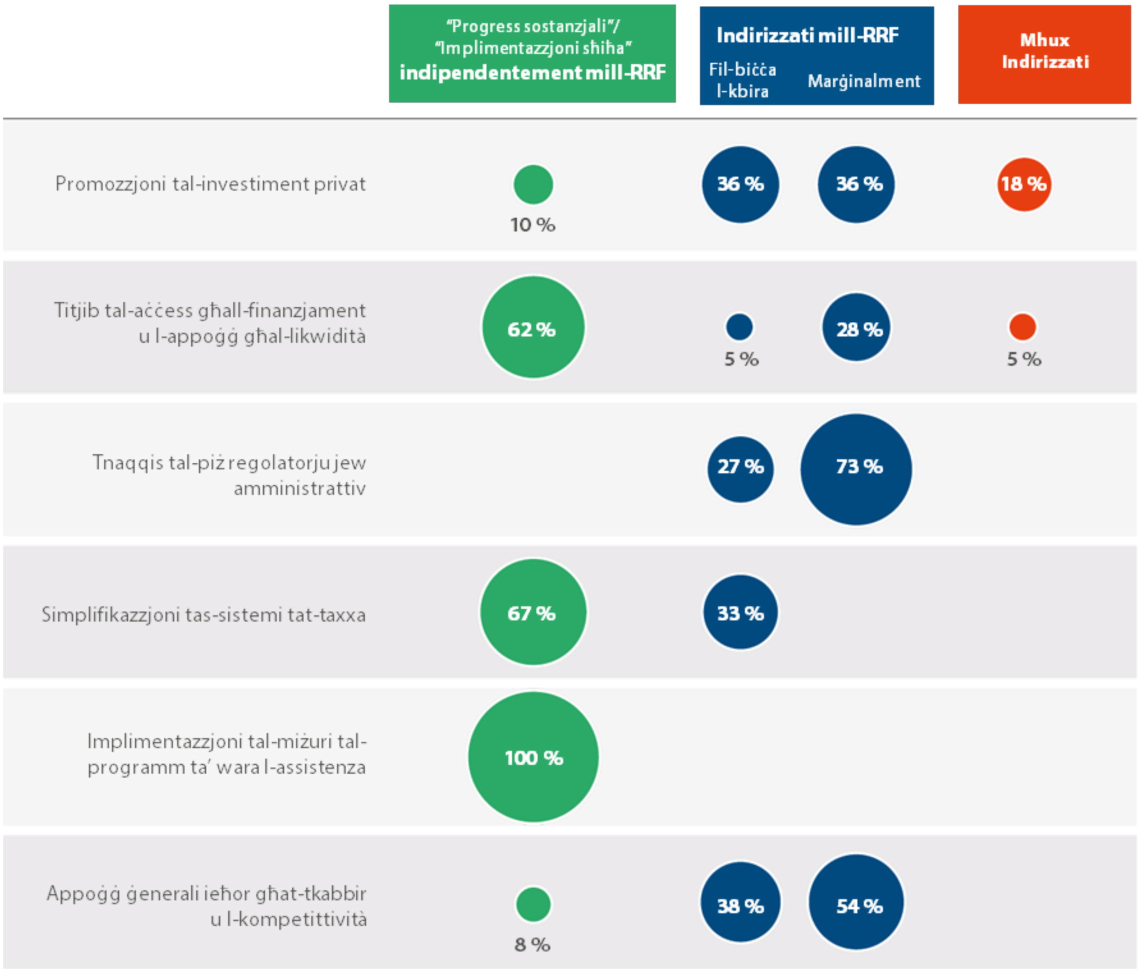

Sors: il-QEA.

44 Filwaqt li bnejna fuq l-analiżi li wettaqna dwar il-punt sa fejn ġew indirizzati sub-CSRs individwali, aħna kkonsolidajna r-riżultati għal kull Stat Membru. Din il-valutazzjoni tieħu inkunsiderazzjoni l-għadd ta' sub-CSRs f'kull kategorija (bis-sħiħ/fil-biċċa l-kbira/marġinalment/mhux indirizzati) kif ukoll ir-rilevanza u l-importanza relattiva tagħhom għall-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" fl-Istat Membru rispettiv. B'mod ġenerali, nikkonkludu li f'aktar minn nofs l-Istati Membri (16 minn fost 27), is-sub-CSRs huma indirizzati biss marġinalment mir-riformi u l-investimenti taħt l-RRF assenjati lil dawk is-sub-CSRs. Il-*Figura 7* tagħti ħarsa ġenerali lejn il-valutazzjoni li wettaqna tal-kopertura tas-sub-CSR għal kull Stat Membru. L-*Anness II* jipprovdi l-link *(3)* għall-valutazzjoni dettaljata li wettaqna tal-punt sa fejn il-miżuri taħt l-RRF indirizzaw kull sub-CSR f'kull Stat Membru.

Figura 7 | Valutazzjoni konsolidata tal-kopertura tas-sub-CSR dwar l-ambjent tan-negozju fil-livell tal-Istati Membri skont ir-riformi u l-investimenti taħt l-RRF

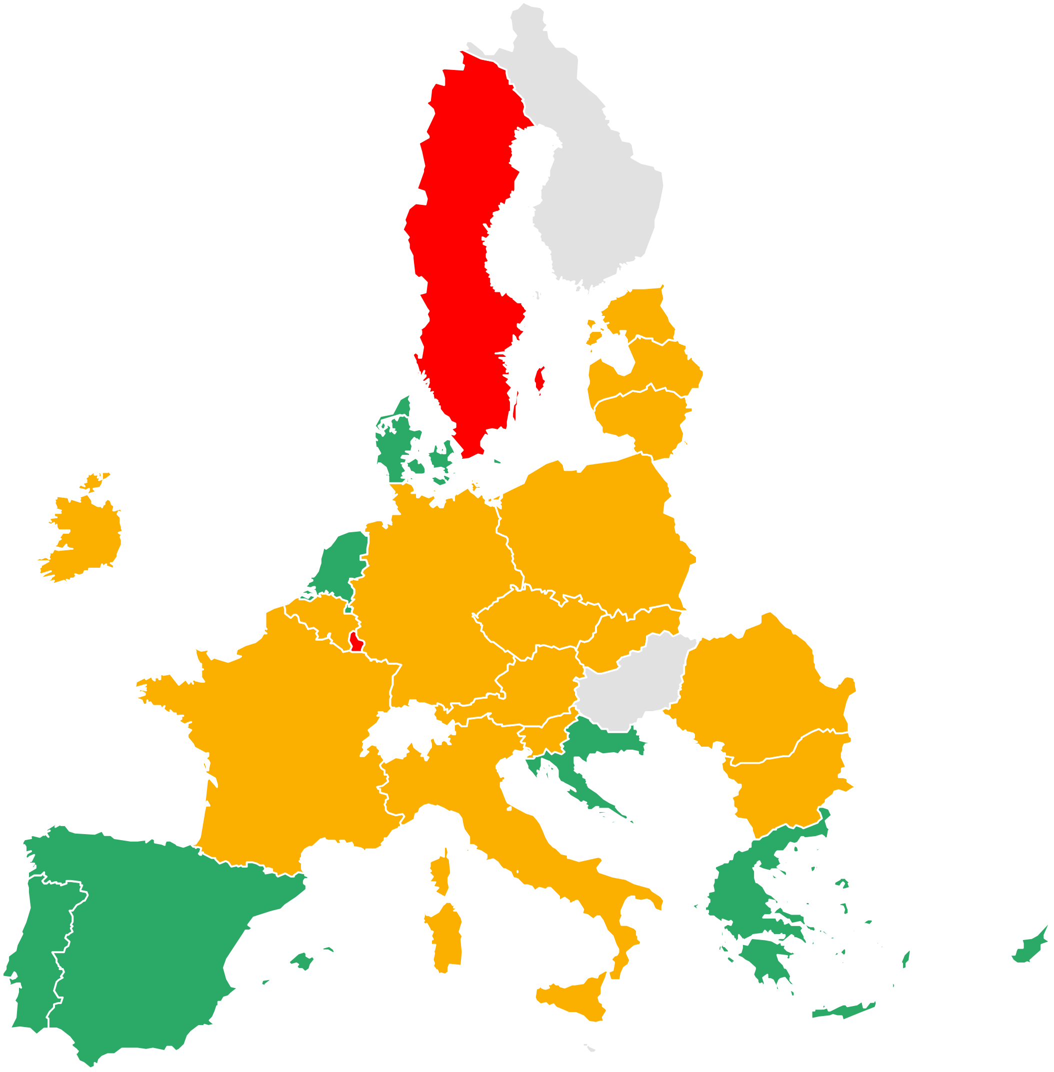

(aħmar)	**L-ebda riforma jew investiment mhi qiegħda tindirizza s-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju**	Il-Lussemburgu u l-Iżvezja
(isfar)	Is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju huma **indirizzati marġinalment** mir-riformi u l-investimenti assenjati taħt l-RRF	Il-Belġju, il-Bulgarija, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, Franza, l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, l-Awstrija, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovenja u s-Slovakkja
(aħdar)	Is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju huma **fil-biċċa l-kbira indirizzati** mir-riformi u l-investimenti assenjati taħt l-RRF	Id-Danimarka, il-Greċja, Spanja, il-Kroazja, Ċipru, in-Netherlands, u l-Portugall
(blu)	Is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju huma **indirizzati bis-sħiħ** mir-riformi u l-investimenti assenjati taħt l-RRF	L-ebda Stat Membru
(griż)	Is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju kisbu **progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa mingħajr** kontributi mingħand riformi jew investimenti assenjati taħt l-RRF	L-Ungerija u l-Finlandja

Sors: il-QEA.

Xi sfidi strutturali tal-ambjent tan-negozju ma ġewx indirizzati jew ġew indirizzati biss marġinalment

45 Ir-Regolament dwar l-RRF jirreferi għal investimenti u riformi, iżda ma jipprovdi definizzjoni għall-ebda minnhom. F'nota ta' gwida[23] lill-Istati Membri dwar l-RRPs, il-Kummissjoni nnutat li l-għan tal-miżuri tal-RRF — b'mod partikolari r-riformi — huwa li jibdlu l-parametri mil-lat strutturali u b'hekk jikkontribwixxu għal bidliet strutturali.

46 Aħna sibna li l-kamp ta' applikazzjoni u l-ambizzjoni tal-miżuri tal-RRF ivarjaw. Filwaqt li diversi riformi li jindirizzaw sub-CSRs tal-ambjent tan-negozju tabilħaqq kellhom il-potenzjal li jindirizzaw l-isfidi strutturali, riformi oħra kienu inqas probabbli li jagħmlu bidliet u titjib b'impatt sinifikanti u effetti dejjiema, skont in-nota ta' gwida tal-Kummissjoni[24]. Il-***Kaxxa 2*** tipprovdi eżempji ta' dan.

Kaxxa 2

Riformi bil-potenzjal li jindirizzaw l-isfidi strutturali

L-Awstrija — Pakkett tal-bidu: l-għan tar-riforma huwa li tintroduċi forma legali ġdida ta' kumpanija li hija aktar adatta għal start-ups u SMEs innovattivi, billi toffri allokazzjonijiet ta' ishma flessibbli lill-investituri u lill-impjegati, kif ukoll inċentivi fiskali futuri. Flimkien ma' riformi oħra f'dan il-qasam, l-awtoritajiet Awstrijaċi jipprevedu li sa tmiem l-2028 se jiġu stabbiliti għadd sinifikanti ta' kumpaniji ġodda (7 500), li jikkontribwixxu għal twaqqif u tkabbir tan-negozju aktar mgħaġġel. Fil-fehma tagħna, dan jikkontribwixxi parzjalment għas-sub-CSRs rispettivi tal-2019 u l-2020 li jappellaw għal appoġġ għat-tkabbir tan-negozju u tal-kumpaniji.

Ir-riforma x'aktarx li ma tindirizzax l-isfidi strutturali

Ċipru — Politiki li jrawmu l-aċċess għal infrastruttura ta' riċerka u laboratorji ffinanzjati pubblikament: l-objettiv tar-riforma huwa li tottimizza l-użu tal-infrastruttura tar-riċerka ffinanzjati pubblikament mill-komunità tan-negozju (eż. laboratorji, tagħmir u għodod, informazzjoni ta' speċjalità, oqsma ta' għarfien espert, u servizzi) biex jiġu ffaċilitati sħubijiet kollaborattivi fl-ambjent tar-riċerka u l-innovazzjoni. Ir-riforma għandha l-għan li tagħti spinta lill-investiment privat.

[23] Commission, SWD(2021) 12, il-parti 1/2, p. 14.

[24] *Ibid.*

> Ir-riforma tinvolvi l-iżvilupp ta' pjattaforma elettronika li telenka d-19-il faċilità ta' riċerka pubbliċi kollha, inklużi l-infrastruttura tar-riċerka tagħhom u l-persuna ta' kuntatt. Fil-fehma tagħna, l-iżvilupp ta' pjattaforma elettronika huwa relatat biss indirettament u x'aktarx li ma jindirizzax is-sejħa biex tingħata spinta lill-investiment privat f'Ċipru li saret fis-sub-CSR rispettiva tal-2020.

47 F'rapport speċjali preċedenti[25], aħna nnutajna li, b'mod ġenerali, l-RRPs ikkontribwew għall-biċċa l-kbira mis-CSRs tal-2019 u tal-2020. Fl-istess ħin, aħna enfasizzajna li xi elementi importanti tas-CSRs — fil-biċċa l-kbira relatati ma' sfidi strutturali — baqgħu ma ġewx indirizzati. Dan huwa wkoll il-każ għall-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju", b'xi sub-CSRs li jirreferu għal sfidi strutturali li mhumiex indirizzati jew jiġu indirizzati marġinalment biss. Dawn jinkludu:

- is-sub-CSRs tal-2019 li għandhom l-għan li jnaqqsu l-piż regolatorju u amministrattiv għan-negozji fil-Belġju, fiċ-Ċekja, fil-Ġermanja, fi Franza, fl-Awstrija u fis-Slovenja ġew indirizzati biss marġinalment;
- is-sub-CSRs tal-2020 li għandhom l-għan li jippromwovu l-investiment privat fil-Bulgarija, fiċ-Ċekja, fl-Estonja, fil-Litwanja, fil-Lussemburgu u fl-Iżvezja ma ġewx indirizzati.

Ir-riformi tal-ambjent tan-negozju ffaċċjaw dewmien, iżda xi wħud mill-ewwel riżultati kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tas-CSRs

48 F'din it-taqsima, nivvalutaw jekk ir-riformi taħt l-RRF assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju f'erba' Stati Membri (il-Bulgarija, Spanja, Ċipru u l-Awstrija) ġewx implimentati kif ippjanat. Għall-valutazzjoni li wettaqna, għażilna 25 riforma fl-4 RRPs nazzjonali li kellhom ikunu lesti sa Ġunju 2024. Iċċekkjajna jekk l-Istati Membri laħqux l-istadji importanti jew il-mira finali tagħhom saż-żmien indikat fis-CIDs inizjali, u f'aġġornamenti sussegwenti tac-CIDs fl-2023. Għalkemm iż-żmien għat-tlestija tas-CID huwa biss indikattiv, jipprovdi informazzjoni utli dwar dewmien potenzjali. L-analiżi li wettaqna ma ħaditx kont tal-investimenti, billi l-biċċa l-kbira minnhom kienu ppjanati li jitlestew wara dik id-data.

[25] Ir-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafu 53.

Il-biċċa l-kbira mir-riformi ffaċċjaw dewmien

49 L-analiżi li wettaqna turi li minn 25 riforma, 7 (28 %) ġew irrappurtati li tlestew saż-żmien indikat fis-CID. 11-il riforma oħra (44 %) ġew irrappurtati li tlestew aktar tard milli kien ippjanat inizjalment, b'9 minnhom ittardjati b'aktar minn 6 xhur. Is-7 riformi li kien fadal (28 %) ma kinux ġew irrappurtati bħala lesti sa April 2025 meta ffinalizzajna x-xogħol tal-awditjar tagħna fuq il-post (ara t-*Tabella 2*).

Tabella 2 | Status ta' implimentazzjoni tar-riformi fil-kampjun li jindirizzaw is-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju sa April 2025

Stati Membri fil-kampjun	Riformi ppjanati li jitlestew sa Ġunju 2024 fis-CID oriġinali	Riformi lesti kif irrappurtaw l-Istati Membri								Riformi għadhom ma tlestewx	
		Tlestew sad-data ta' skadenza indikata fis-CID		Dewmien żgħir (≤6 xhur)		Dewmien (>6 xhur ≤12-il xahar)		Dewmien kbir (>12-il xahar)			
L-Awstrija	5	-	0 %	-	0 %	1	20 %	4	80 %	-	0 %
Il-Bulgarija	10	4	40 %	-	0 %	2	20 %	-	0 %	4	40 %
Ċipru	6	-	0 %	2	33 %	1	17 %	1	17 %	2	33 %
Spanja	4	3	75 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	1	25 %
Total	**25**	**7**	**28 %**	**2**	**8 %**	**4**	**16 %**	**5**	**20 %**	**7**	**28 %**
		18 (72 %)								**7 (28 %)**	

Sors: il-QEA, abbażi ta' *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

50 Għar-riformi li ffaċċjaw dewmien ta' aktar minn 6 xhur (inklużi dawk li ma tlestewx fiż-żmien meta wettaqna l-awditu), ir-raġunijiet mogħtija għad-dewmien ivarjaw u jinkludu nuqqas ta' qbil politiku, sfidi amministrattivi, jew kumplikazzjonijiet tekniċi. L-Awstrija biss kienet lestiet ir-riformi kollha taħt l-RRF assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju sakemm iffinalizzajna x-xogħol tal-awditjar tagħna fuq il-post. Minħabba li l-miżuri jeħtieġ li jitlestew sa tmiem Awwissu 2026, aktar dewmien joħloq riskji għat-tlestija tal-miżuri u b'hekk għall-kisba ta' riżultati.

B'mod ġenerali r-riformi kisbu l-outputs intenzjonati tagħhom, iżda sa issa terz minnhom biss urew riżultati sinifikanti

51 F'konformità mar-Regolament Finanzjarju u l-metodoloġija tagħna stess, aħna nikklassifikaw il-kisbiet ta' riforma jew investiment fil-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" kif ġej:

- **Output:** xi ħaġa prodotta jew miksuba minn riforma jew investiment, bħall-adozzjoni ta' att leġiżlattiv li jintroduċi inċentivi tat-taxxa, inaqqas il-piż amministrattiv, jew ineħħi l-ostakli li jxekklu l-kompetizzjoni.
- **Riżultat**: l-effett immedjat ta' riforma jew investiment mat-tlestija, bħal negozji ġodda li jiġu stabbiliti taħt skemi speċifiċi, jew investiment akbar magħmul minn negozji f'oqsma mmirati relatati mal-inċentivi pprovduti.
- **Impatt**: konsegwenzi usa' għal żmien twil, bħal aċċess akbar għal għażliet ta' finanzjament jew investiment privat, tkabbir ekonomiku ġenerali, u kompetittività.

52 Aħna eżaminajna l-punt sa fejn ir-riformi tal-ambjent tan-negozju taħt l-RRF li kienu ppjanati li jitlestew sa Ġunju 2024 kienu kisbu l-outputs jew ir-riżultati mistennija. Ibbażajna l-valutazzjoni li wettaqna fuq analiżi mhux fuq il-post tal-kisbiet mistennija stabbiliti fis-CID, u l-evidenza pprovduta mill-Istati Membri matul iż-żjarat tagħna u l-interazzjonijiet sussegwenti.

Kważi r-riformi kollha taħt l-RRF li tlestew kisbu l-outputs intenzjonati tagħhom

53 Aħna vvalutajna jekk l-istadji importanti u l-miri (li jikkorrispondu għal outputs għar-riformi magħżula) intlaħqux b'mod sodisfaċenti. L-analiżi li wettaqna wriet li 17 mit-18-il riforma li tlestew sa April 2025 kienu kisbu l-outputs intenzjonati tagħhom. L-***Anness III*** jipprovdi analiżi dettaljata tal-outputs għal kull waħda minn dawn it-18-il riforma. Speċifikament:

- 17-il riforma kienu laħqu l-istadji importanti u l-miri kollha tagħhom kif stabbilit fil-pjanijiet inizjali, u għalhekk kienu kisbu l-outputs mistennija (pereżempju l-adozzjoni jew id-dħul fis-seħħ ta' liġi); u
- fir-rigward ta' riforma waħda, nikkonkludu li ma kinitx kisbet l-outputs intenzjonati kollha tagħha, billi l-istadju importanti kien tlesta biss parzjalment, minkejja li l-Kummissjoni vvalutat li ntlaħaq b'mod sodisfaċenti.

54 Fl-aħħar nett, għalkemm ir-riformi li tlestew fil-kampjun kienu fil-biċċa l-kbira kisbu l-outputs tagħhom billi laħqu l-istadji importanti u l-miri rispettivi tagħhom, hemm xi limitazzjonijiet ġenerali.

- Kif iddikjarat fl-ewwel parti tal-osservazzjonijiet ta' dan ir-rapport, (ara l-paragrafi *22* sa *26*), ir-riformi jvarjaw fil-kamp ta' applikazzjoni u fin-natura, u f'xi każijiet l-ilħuq tal-istadji importanti u l-miri mhux neċessarjament jissarraf f'bidliet strutturali fl-ambjent tan-negozju tal-Istat Membru rispettiv.

- Kif innutajna f'rapporti preċedenti[26], l-istadji importanti u l-miri tar-riformi huma limitati għall-kejl tal-output. Dan jgħodd ukoll għall-qasam tal-ambjent tan-negozju. Għar-riformi inklużi fil-kampjun, l-istadji importanti u l-miri kollha jikkorrispondu għal outputs, fil-biċċa l-kbira l-adozzjoni ta' liġi. Għalhekk, il-kundizzjoni ta' pagament tintlaħaq hekk kif tkun ġiet adottata l-liġi li tinkludi l-elementi kollha meħtieġa, u mhux meta l-liġi tkun uriet l-effetti tagħha.

55 Fir-rigward tal-valur miżjud tal-RRF, ir-rappreżentanti tal-ministeri rilevanti fl-erba' Stati Membri li żorna ddikjaraw li ħafna mir-riformi kienu diġà ġew diskussi jew identifikati bħala azzjonijiet potenzjali biex jiġu indirizzati sfidi importanti fis-CSRs, qabel ma tfasslet l-RRF. Madankollu, huma ħassew li l-appoġġ finanzjarju taħt l-RRF kellu rwol importanti biex jiżgura li r-riformi kienu ġew fil-fatt implimentati, u implimentati f'dak il-mument.

Terz tar-riformi li tlestew urew riżultati sinifikanti

56 Għas-17-il riforma li qisna li kellhom l-istadji importanti u l-miri kollha lesti sa April 2025, aħna vvalutajna jekk kienx hemm xi evidenza li r-riżultati jew l-impatti kienu nkisbu bit-tlestija tal-miżura. Għall-valutazzjoni li wettaqna, aħna kklassifikajna l-informazzjoni li l-Istati Membri pprovdew dwar ir-riżultati għal kull riforma bħala:

- "**l-ebda riżultat**", jekk ma setgħet tiġi pprovduta l-ebda evidenza ta' riżultati;

- "**limitati**", jekk ir-riżultati miksuba kienu ferm inferjuri għall-objettiv prinċipali tar-riforma, kif deskritt fis-CID jew f'dokumentazzjoni ta' sostenn rilevanti oħra; u

- "**sinifikanti**", jekk ir-riżultati kienu tal-anqas ġeneralment konformi mal-objettiv prinċipali tar-riforma, kif deskritt fis-CID u f'dokumentazzjoni ta' sostenn rilevanti oħra.

[26] Ir-Rapport Speċjali 21/2022, il-paragrafu 88; ir-Rapport Speċjali 26/2023, il-paragrafu 48.

57 Abbażi tal-analiżi li wettaqna, aħna nqisu li r-riżultati huma sinifikanti għal 5 mis-17-il riforma, filwaqt li l-kisbiet kienu limitati għal 8 oħra. L-Istati Membri ma setgħux jipprovdu evidenza li r-riżultati nkisbu f'konformità mal-objettiv prinċipali tar-riforma taħt l-RRF, għal kemxejn inqas minn kwart tar-riformi li tlestew (4 minn fost 17). Il-*Kaxxa 3* tipprovdi eżempju għal kull kategorija.

Kaxxa 3

Riżultati miksuba mir-riformi taħt l-RRF assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju

Riżultati sinifikanti

Fil-Bulgarija, ir-riforma "L-użu effiċjenti tal-ispettru tal-frekwenza tar-radju" kellha l-għan li ttejjeb it-tħejjija tal-5G u tippromwovi l-iskjerament aċċellerat tal-5G. Ir-riforma, li kienet tikkonsisti fid-dħul fis-seħħ ta' digriet dwar it-tnaqqis tat-tariffi tal-ispettru u t-tlestija tal-assenjament tal-ispettru, uriet riżultati sinifikanti b'kopertura tal-5G tiżdied minn 0 % fl-2020 għal 67 % sal-2023, skont l-Indiċi tal-Ekonomija u s-Soċjetà Diġitali ppubblikat mill-Kummissjoni.

Riżultati limitati

Fl-Awstrija, ir-riforma "Tisħiħ tal-kapital ta' ekwità" li tindirizza parzjalment is-sub-CSR tal-2019 dwar l-appoġġ għat-tkabbir tal-kumpaniji, introduċiet id-digriet dwar ir-rikapitalizzazzjoni, li għamel disponibbli EUR 1 000 000 000 għall-konverżjoni ta' self garantit inadempjenti f'ekwità. Aktar minn 3 snin wara d-dħul fis-seħħ tar-riforma, id-domanda tas-suq għal miżuri ta' rikapitalizzazzjoni kienet baxxa u l-awtoritajiet kienu rċevew 18-il applikazzjoni għal differimenti ta' talbiet ta' responsabbiltà għal self inadempjenti li ammontaw għal madwar EUR 2.5 miljun.

Taħt l-istess riforma, l-awtoritajiet Awstrijaċi introduċew ukoll l-Att dwar il-Fond ta' Kapital ta' Riskju biex jiffaċilitaw il-forniment ta' kapital ta' ekwità jew parteċipazzjoni f'kumpaniji. Ir-riżultati jiddependu wkoll mid-domanda tal-investituri minn żmien medju sa twil. Sa issa, l-ebda kumpanija ta' investiment b'kapital varjabbli ma ġiet stabbilita skont din il-liġi, li daħlet fis-seħħ fl-2023 wara dewmien ta' 18-il xahar minħabba negozjati politiċi li ħadu ż-żmien.

Abbażi ta' dan ta' hawn fuq, nikkonkludu li filwaqt li r-riforma tipprovdi l-istruttura ġenerali għat-tisħiħ tal-kapital ta' ekwità, sa issa kisbet riżultati limitati ħafna.

L-ebda evidenza ta' riżultati

F'Ċipru, ir-riforma "L-inċentivi għall-promozzjoni ta' fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet" assenjati lis-sub-CSRs tal-2019 u l-2020 dwar l-aċċess għall-finanzjament għall-SMEs, tikkonsisti f'pjan ta' azzjoni li jinkludi inċentivi speċifiċi biex jippromwovu l-fużjonijiet jew l-akkwiżizzjonijiet ta' intrapriżi sabiex jikbru u jsiru aktar kompetittivi.

Filwaqt li r-riforma kisbet l-output intenzjonat, li kien l-approvazzjoni tal-pjan ta' azzjoni f'Awwissu 2023, sa issa dan ma wassal għall-ebda riżultat. Pereżempju, f'Ottubru 2024 ma kien hemm l-ebda skema ta' għotjiet fis-seħħ, minkejja li dan kien wieħed mill-objettivi tar-riforma.

58 Hemm diversi raġunijiet għaliex jinkisbu riżultati limitati jew l-ebda riżultat.

- Ir-riformi jistgħu jkunu suġġetti għal fatturi barra mill-kontroll tal-awtoritajiet nazzjonali. Dawn jaf jinkludu bidliet ekonomiċi.
- L-Istati Membri ma kinux qed jimmonitorjaw ir-riżultati ta' xi riformi jew ma ddefinewx indikaturi adegwati biex ikejlu r-riżultati.
- Ir-riżultati jeħtieġu ż-żmien biex jinkisbu. Dan huwa partikolarment minnu għar-riformi strutturali, li ħafna drabi jinvolvu l-adozzjoni jew il-modifika ta' liġi. Madankollu, l-effetti ta' kwalunkwe bidla legali jaf jieħdu xhur jew snin biex jinħassu fir-realtà. Fil-kampjun tagħna, 8 mill-10 riformi b'evidenza limitata jew l-ebda evidenza ta' riżultati kienu tlestew biss fl-2023 jew fl-2024, u għalhekk jaf għadu kmieni wisq għalihom biex juru riżultati sinifikanti.

59 Għalkemm ir-Regolament dwar l-RRF ma jirrikjedix b'mod espliċitu li l-Istati Membri jistabbilixxu indikaturi speċifiċi tar-riżultati, dawn huma essenzjali għall-valutazzjoni tal-prestazzjoni. Għall-kuntrarju tar-riformi tas-suq tax-xogħol[27], l-analiżi li wettaqna wriet li għalkemm l-ebda indikatur tar-riżultati ma kien ġie definit fl-RRP, l-awtoritajiet nazzjonali kellhom indikaturi fis-seħħ biex ikejlu u jivvalutaw l-ilħuq tal-objettivi għall-biċċa l-kbira mir-riformi li tlestew (13 minn fost 17).

60 It-*Tabella 3* tagħti ħarsa ġenerali lejn ir-riżultati tal-analiżi li wettaqna tas-17-il riforma tal-RRF li kienu tlestew, filwaqt li l-*Anness IV* joffri analiżi dettaljata ta' kull riforma.

[27] Ir-Rapport Speċjali 10/2025, il-paragrafu 65.

Tabella 3 | Riżultati tar-riformi taħt l-RRF dwar l-ambjent tan-negozju li tlestew fl-erba' Stati Membri magħżula

Stat Membru	Għadd ta' riformi						
	Riżultati sinifikanti		Riżultati limitati		L-ebda riżultat		Total
Il-Bulgarija	1	20 %	3	60 %	1	20 %	5
Spanja	1	33 %	2	67 %	-	0 %	3
Ċipru	1	25 %	1	25 %	2	50 %	4
L-Awstrija	2	40 %	2	40 %	1	20 %	5
Total	**5**	**29 %**	**8**	**47 %**	**4**	**24 %**	**17**

Nota: aħna niffukaw fuq ir-riżultati, billi għadu kmieni wisq biex nivvalutaw l-impatti. Għad-definizzjoni tal-kategoriji differenti, ara l-paragrafu ***56***.

Sors: il-QEA, abbażi ta' *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

61 Barra minn hekk, aħna ninnutaw li anke għal dawk ir-riformi li kisbu riżultati sinifikanti, l-impatt potenzjali u l-effetti dejjiema fuq l-ambjent tan-negozju jiddependu minn diversi fatturi u jaf jitnaqqsu minn, pereżempju:

- **Perjodu ta' żmien limitat**: uħud mir-riformi kienu intenzjonati bħala intervent għal skeda ta' żmien limitata, biex jittaffew ix-xokkijiet soċjoekonomiċi tal-pandemija. Eżempju ta' riforma bħal din hija r-riforma Spanjola "Miżuri meħuda fl-2020 u fl-2021 biex jittaffew l-effetti tal-pandemija tal-COVID-19" li stabbilew għadd ta' miżuri ta' differiment tat-taxxa fis-snin 2020 u 2021. Ir-riforma kisbet riżultati sinifikanti matul il-pandemija billi aktar minn 1.5 miljun ħaddiem li jaħdem għal rasu u kumpaniji bbenefikaw minn dan l-appoġġ. Madankollu, l-effetti tagħha ma jidhrux li huma dejjiema. Tabilħaqq, id-dikjarazzjonijiet ta' falliment raw tnaqqis permezz ta' din il-fażi ta' appoġġ, madankollu b'mod ġenerali żdiedu minn tmiem l-2021 sal-2024, u laħqu l-ogħla livell tagħhom f'aktar minn għaxar snin[28].

[28] Eurostat – Quarterly registrations of new businesses and declarations of bankruptcies – statistics.

- **Kamp ta' applikazzjoni limitat tar-riforma**: għalkemm xi riformi jipproduċu riżultati sinifikanti, dawn ir-riżultati x'aktarx li ma jkollhomx impatt kbir fuq il-progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSR rilevanti, minħabba li dawn ir-riformi jindirizzaw biss marġinalment l-isfidi identifikati fis-sub-CSR. Eżempju wieħed fil-kampjun tagħna hija r-riforma Ċiprijotta "Inċentivi għall-investimenti u l-kapital uman fir-riċerka u l-innovazzjoni" li stabbiliet għadd ta' inċentivi biex jiġi attirat l-investiment f'kumpaniji innovattivi, u talent barrani permezz ta' żewġ skemi tal-viża. Filwaqt li r-riforma kisbet riżultati sinifikanti, x'aktarx li ma ttejjibx b'mod sinifikanti l-aċċess għal finanzi għall-SMEs.

- **Rabta pjuttost remota bejn ir-riforma u l-ambjent tan-negozju**: dan japplika pereżempju għar-riforma Awstrijaka "Strateġija Nazzjonali għall-Edukazzjoni Finanzjarja". Bili l-objettiv ta' din ir-riforma huwa li tiġi stabbilita strateġija nazzjonali għall-edukazzjoni finanzjarja u qafas ta' kompetenza biex jiżdied il-livell tal-edukazzjoni finanzjarja fl-iskejjel u għaż-żgħażagħ, hija relatata aktar mill-qrib mal-edukazzjoni milli mal-ambjent tan-negozju.

- **Treġġigħ lura tal-miżuri taħt l-RRF, b'mod partikolari r-riformi**: ir-Regolament dwar l-RRF jipprevedi li l-azzjoni korrettiva għat-treġġigħ lura tista' ssir sal-31 ta' Diċembru 2026, id-data sa liema l-Kummissjoni se tiżborża l-aħħar talbiet għal pagament[29]. Ir-Regolament ma jispeċifikax il-konsegwenzi għal kwalunkwe treġġigħ lura li jseħħ wara li t-talba għall-pagament finali tkun ġiet ivvalutata. Barra minn hekk, oqfsa eżistenti oħra ma jħallux lill-Kummissjoni tegħleb dan ir-riskju b'mod effettiv billi, għal raġunijiet legali, azzjonijiet korrettivi jistgħu jiġu applikati biss f'każijiet speċifiċi ħafna.

Ir-riformi taħt l-RRF ikkontribwew parzjalment għall-progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs

62 Kull sena, fil-pakkett tar-rebbiegħa tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni tippubblika l-valutazzjoni li tkun wettqet tal-implimentazzjoni ta' kull sub-CSR. Hija tuża ħames kategoriji biex tivvaluta l-livell ta' implimentazzjoni tagħhom: "l-ebda progress", "progress limitat", "xi progress", "progress sostanzjali", u "implimentazzjoni sħiħa".

- "**L-ebda progress**": meta Stat Membru la jkun ħabbar u lanqas ma jkun adotta kwalunkwe miżura biex jindirizza s-CSR.

[29] L-Artikolu 24(1) u (3) tar-Regolament dwar l-RRF.

- “**Progress limitat**”: meta Stat Membru jkun ħabbar xi miżuri biex jindirizza s-CSR, iżda dawn ikunu jidhru insuffiċjenti jew l-adozzjoni jew l-implimentazzjoni tagħhom tkun f’riskju.
- “**Xi progress**”: meta Stat Membru jkun ħabbar jew adotta miżuri biex jindirizza s-CSR. Dawn il-miżuri huma promettenti, iżda għadhom ma ġewx implimentati kollha, u l-implimentazzjoni mhijiex ċerta fil-każijiet kollha.
- “**Progress sostanzjali**:” meta Stat Membru jkun adotta miżuri, li l-biċċa l-kbira minnhom ikunu ġew implimentati.
- “**Implimentazzjoni sħiħa**”: meta Stat Membru jkun adotta u implimenta miżuri li jindirizzaw is-CSR b’mod xieraq.

63 Kif stipulat taħt is-Semestru Ewropew[30], il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR tieħu inkunsiderazzjoni t-tfassil tal-politika nazzjonali kollu, u b’hekk tmur lil hinn mill-miżuri taħt l-RRF.

64 B’mod ġenerali, l-analiżi li wettaqna tal-valutazzjoni li saret mill-Kummissjoni tipprovdi stampa mħallta dwar ir-rata ta’ progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs (il-bidla fl-istatus ta’ implimentazzjoni vvalutata mill-Kummissjoni) bejn l-2021 u l-2024. Il-proporzjon ta’ sub-CSRs li kisbu progress sostanzjali jew implimentazzjoni sħiħa żdied minn 21 % fl-2021 għal 35 % fl-2024. Madankollu, madwar żewġ terzi tas-sub-CSRs komplew juru biss xi progress jew progress limitat (ara l-***Figura 8*** u l-***Anness V***).

Figura 8 | Status ta’ implimentazzjoni tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-2019 u l-2020, sal-2024

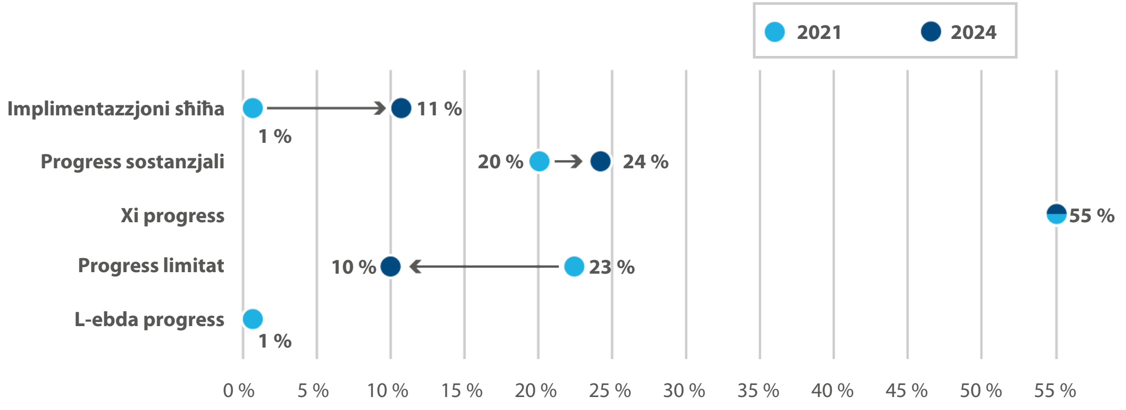

Sors: il-QEA, abbażi ta’ *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

[30] Ir-Regolament (UE) 2024/1263 dwar il-koordinazzjoni effettiva tal-politiki ekonomiċi u dwar is-sorveljanza baġitarja multilaterali, il-Premessi 10 u 12 u l-Artikolu 16.

65 Barra minn hekk, aħna ninnutaw li 8 mis-27 Stat Membru ma wrew l-ebda bidla fl-istatus tal-progress fl-implimentazzjoni tagħhom[31], u s-sitwazzjoni fi Stat Membru ieħor fil-verità marret għall-agħar[32]. Stat Membru wieħed biss[33] implimenta b'mod sħiħ u ieħor b'mod sostanzjali[34] s-sub-CSRs kollha tiegħu dwar l-ambjent tan-negozju 20192020, iżda mingħajr l-ebda appoġġ mill-RRF. Fil-fehma tagħna dan jindika li l-progress fl-implimentazzjoni għas-CSRs li jirriżulta mill-miżuri taħt l-RRF, filwaqt li huwa aħjar minn dak fil-qasam tas-suq tax-xogħol[35], għadu kajman.

66 Għall-erba' Stati Membri li għażilna, analizzajna wkoll il-punt sa fejn ir-riformi taħt l-RRF assenjati lis-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju kellhom impatt fuq il-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR. Għamilna dan billi l-ewwel identifikajna liema sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju kienu għamlu progress matul il-perjodu 2021–2024. It-tieni, ivverifikajna jekk — abbażi tal-informazzjoni inkluża fil-valutazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni — din it-titjiba fil-grad irriżultatx mir-riformi tal-ambjent tan-negozju taħt l-RRF implimentati fl-erba' Stati Membri inkwistjoni.

67 B'mod ġenerali, l-4 Stati Membri fil-kampjun tagħna rċevew 15-il sub-CSR. Matul l-aħħar 4 snin, il-Kummissjoni tejbet il-grad tal-valutazzjoni li wettqet għal disa' minn dawn is-sub-CSRs, filwaqt li ħames sub-CSRs ma għamlu l-ebda progress u sub-CSR oħra tnaqqset fil-grad. Barra minn hekk, sibna li għal sitta mid-disa' sub-CSRs li ttejbilhom il-grad fi tliet Stati Membri, il-Kummissjoni tirreferi għar-riformi taħt l-RRF assenjati lilhom bħala li kkontribwew għall-progress tagħhom. Fil-livell tal-Istati Membri, l-unika eċċezzjoni kienet il-Bulgarija, fejn il-valutazzjoni li wettqet il-Kummissjoni ma rreferiet għall-ebda riforma taħt l-RRF assenjata liż-żewġ sub-CSRs li tnaqqsu fil-grad. Barra minn hekk, aħna ninnutaw li żewġ titjibiet fil-grad, waħda għal Spanja u waħda għal Ċipru, jirreferu wkoll għal investimenti (erbgħa b'kollox), li, għalkemm għadhom ma tlestewx, ikkontribwew parzjalment għall-progress fis-sub-CSRs rispettivi (ara l-***Figura 3*** hawn fuq).

[31] Il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, il-Greċja, l-Italja, il-Litwanja, Malta, l-Iżvezja.

[32] In-Netherlands.

[33] Il-Finlandja.

[34] L-Ungerija.

[35] Ir-Rapport Speċjali 10/2025, il-paragrafu 67 u l-Anness V.

68 Barra minn hekk, għal tnejn mis-sitt sub-CSRs li għamlu progress, il-valutazzjoni mill-Kummissjoni nbidlet minn "progress limitat" għal "xi progress" minħabba l-impatt tal-miżuri tal-RRF. Fl-erba' każijiet li jifdal, il-valutazzjoni mxiet għal "progress sostanzjali" jew "implimentazzjoni sħiħa" (ara t-*Tabella 4* u l-*Kaxxa 4*).

Tabella 4 | Bidliet fil-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju minħabba l-miżuri assoċjati taħt l-RRF, Ġunju 2024

Stat Membru	Sub-CSRs								
	Sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju	Ma ttejbilhomx il-grad (2021–2024)	Tnaqqsu fil-grad (2021–2024)	Ittejbilhom il-grad (2021–2024)	Għadd ta' titjibiet fil-grad li jirreferu għall-kontributi tar-riformi u l-investimenti assenjati taħt l-RRF				
					Total ta' dawk li ttejbilhom il-grad (2021–2024)	Minn progress limitat għal xi progress	Minn progress limitat għal progress sostanzjali	Minn xi progress għal progress sostanzjali	Minn progress sostanzjali għal implimentazzjoni sħiħa
Il-Bulgarija	3	-	1	2	-	-	-	-	-
Spanja	3	1	-	2	2	1	-	1	-
Ċipru	5	2	-	3	2	1	1	-	-
L-Awstrija	4	2	-	2	2	-	-	1	1
Total	**15**	**5**	**1**	**9**	**6**	**2**	**1**	**2**	**1**

Sors: il-QEA, abbażi ta' *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

Kaxxa 4

Miżuri tal-RRF li jikkontribwixxu għat-titjiba fil-grad ta' sub-CSR minn progress "limitat" għal progress "sostanzjali"

Fl-2019, Ċipru rċieva sub-CSR biex jipprovdi sistemi affidabbli u rapidi għall-ħruġ u t-trasferiment ta' titoli ta' proprjetà u drittijiet ta' proprjetà immobbli. Il-Kummissjoni kienet ivvalutat l-implimentazzjoni tagħha bħala "progress limitat" sal-2023.

L-RRP Ċiprijott kien fih riforma biex jiġu indirizzati l-ineffiċjenzi fis-sistema għall-ħruġ u t-trasferiment ta' titoli ta' proprjetà. Ir-riforma kien fiha tliet stadji importanti u mira waħda, li jindirizzaw l-eżaminar u l-ħruġ ta' titoli ta' proprjetà għal każijiet pendenti, l-estensjoni tal-politika l-ġdida dwar l-ippjanar u l-permessi tal-bini, reviżjoni tal-Liġi dwar ir-Regolament dwar it-Toroq u l-Bini, u emenda tal-Liġi dwar il-Bejgħ tal-Proprjetà.

Kif inhuma l-affarijiet bħalissa, il-Liġi dwar il-Bejgħ tal-Proprjetà ġiet emendata, u l-Politika l-ġdida dwar l-Ippjanar u l-Permessi tal-Bini ġiet adottata u estiża biex tippermetti li l-applikazzjonijiet jiġu ppreżentati b'mod elettroniku għall-ippjanar u l-permessi tal-bini.

Il-Kummissjoni tejbet il-grad tal-valutazzjoni li kienet wettqet tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR għal "progress sostanzjali" fl-2024, abbażi tal-azzjonijiet li ttieħdu taħt din ir-riforma sa dik is-sena. Ix-xogħol tal-awditjar li wettaqna jikkonferma li r-riforma tabilħaqq ikkontribwiet għall-implimentazzjoni tas-sub-CSR.

Miżuri tal-RRF li jikkontribwixxu għat-titjiba fil-grad ta' sub-CSR minn progress "limitat" għal "xi progress"

Fl-2020, Spanja rċeviet sub-CSR biex tippromwovi l-investiment privat biex jitrawwem l-irkupru ekonomiku. Il-Kummissjoni kienet ivvalutat l-implimentazzjoni tagħha bħala li turi "progress limitat" sal-2021.

Il-Kummissjoni vvalutat il-progress fil-promozzjoni tal-investimenti privati permezz ta' miżuri tal-RRF assenjati f'industriji ewlenin:

- investiment għall-promozzjoni tat-trasformazzjoni ta' setturi strateġiċi li huma kruċjali għat-tranżizzjoni industrijali ta' Spanja, bħall-ktajjen tal-valur awtomobilistiċi, ajrunawtiċi u navali (Investiment ES-C[C12]-I[I2] Programm biex tingħata spinta lill-kompetittività u s-sostenibbiltà industrijali); u
- riforma biex tiżdied il-kompetittività tal-industrija tat-turiżmu (Digriet Irjali ES-C[C14]-R[R1] li jimplimenta l-Fond Finanzjarju Statali għall-Kompetittività tat-Turiżmu).

Il-Kummissjoni tejbet il-grad tal-valutazzjoni li kienet wettqet tal-progress fl-implimentazzjoni ta' din is-sub-CSR minn progress "limitat" għal "xi progress" fl-2022. Ix-xogħol tal-awditjar li wettaqna jikkonferma li r-riforma diġà kkontribwiet għall-implimentazzjoni tas-sub-CSR.

69 Għall-kuntrarju tas-sub-CSRs dwar is-suq tax-xogħol[36], meta l-Kummissjoni taġġorna s-CSRs, fil-maġġoranza tal-każijiet hija tirreferi għar-riformi taħt l-RRF assenjati lil dawk is-sub-CSRs bħala li kkontribwew għal dan il-progress. L-analiżi li wettaqna kkonfermat li sitta mir-riformi li kienu tlestew tabilħaqq ikkontribwew għall-implimentazzjoni tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju korrispondenti. Barra minn hekk, tliet riformi oħra, li ma kinux tlestew kompletament iżda kienu laħqu stadji importanti, tqiesu wkoll bħala fatturi importanti għat-titjiba fil-grad (ara l-***Anness VI***).

[36] Ir-Rapport Speċjali 10/2025, il-paragrafu 71.

70 Għas-sitt sub-CSRs li kien ittejbilhom il-grad minħabba kontribut mir-riformi taħt l-RRF assenjati lilhom, aħna nikkonkludu li l-kontribuzzjoni kienet sostanzjali fi tliet każijiet, iżda parzjali għat-tlieta l-oħra, billi t-titjibiet fil-grad kienu jeħtieġu wkoll miżuri oħra li ma kinux jaqgħu taħt l-RRF, jew kienu jaqgħu taħt l-RRF iżda ma kinux assenjati lis-sub-CSR korrispondenti (ara t-*Tabella 5*).

Tabella 5 | Titjibiet fil-grad tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju u l-punt sa fejn ir-riformi kkontribwew lejn it-titjiba fil-grad, għall-Istati Membri fil-kampjun

Stati Membri fil-kampjun	Titjibiet fil-grad tas-sub-CSRs	Titjibiet fil-grad li jirreferi għar-riformi assenjati taħt l-RRF	Valutazzjoni tal-kontribut tar-riformi assenjati taħt l-RRF għat-titjiba fil-grad b'rabta mal-progress	
			Parzjali	Sostanzjali
Il-Bulgarija	3	-	-	-
Spanja	2	2	2	-
Ċipru	2	2	-	2
L-Awstrija	2	2	1	1
Total	**9**	**6**	**3**	**3**

Sors: il-QEA.

71 Fl-aħħar nett, nirrikonoxxu li l-implimentazzjoni tal-RRF għadha għaddejja, u jaf għadu kmieni wisq biex joħorġu riżultati sinifikanti minn dawn ir-riformi. Tabilħaqq, għalkemm qbiżna nofs il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-RRF, il-maġġoranza tar-riformi tal-ambjent tan-negozju inklużi fl-RRPs għad iridu jitlestew. Kif diġà osservajna qabel[37], il-valutazzjoni tal-impatt tar-riformi fl-RRPs nazzjonali jeħtieġ li tkun is-suġġett ta' evalwazzjonijiet *ex post*.

[37] Ir-Rapport Speċjali 26/2023, il-paragrafu 83; ir-Rapport Speċjali 10/2025, il-paragrafu 62.

Dan ir-rapport ġie adottat mill-Awla IV, immexxija mis-Sur Petri Sarvamaa, Membru tal-Qorti tal-Awdituri, fil-Lussemburgu fil-laqgħa tagħha tat-30 ta' Settembru 2025.

Għall-Qorti Ewropea tal-Awdituri

Tony Murphy
Il-President

Annessi

Anness I — Dwar l-awditu

Informazzjoni ġenerali

Koordinazzjoni tal-politiki tal-ambjent tan-negozju fl-UE permezz tas-Semestru Ewropew

(1) L-Istati Membri, xi drabi flimkien mar-reġjuni tagħhom, huma responsabbli biex jirregolaw b'mod effettiv l-ambjent u l-kundizzjonijiet disponibbli għad-ditti biex jiġu stabbiliti, joperaw, u — fejn meħtieġ — jagħlqu b'mod effiċjenti. Fil-qasam ta' kompetenza tagħha, l-UE tista' taġixxi bi tliet modi: l-ewwel nett, permezz tal-leġiżlazzjoni u t-tfassil ta' politiki ġenerali; it-tieni, billi tikkoordina l-politiki ekonomiċi fi ħdan il-qafas tas-Semestru Ewropew; u t-tielet, billi tiffinanzja miżuri u attivitajiet speċifiċi.

(2) Is-Semestru Ewropew[1] għandu l-għan li jikkoordina l-politiki ekonomiċi u soċjali fl-Istati Membri, abbażi tal-Artikolu 121 tat-TFEU. L-Artikolu 121 jirrikjedi li l-pajjiżi tal-UE għandhom iqisu l-linji tal-politika ekonomika tagħhom bħala materja ta' interess komuni u għandhom jikkordinawhom fi ħdan il-Kunsill. Kull sena, il-Kummissjoni tippubblika rapporti tal-pajjiżi u proposti għal rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż (CSRs) għal kull Stat Membru.

Appoġġ tal-politiki dwar l-ambjent tan-negozju permezz tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza

(3) L-RRF ġiet stabbilita b'baġit inizjali ta' EUR 724 biljun. Billi għadd ta' Stati Membri ddeċidew li ma jużawx il-komponent tas-self allokat lilhom, sa tmiem l-2024 kienu ġew impenjati EUR 650 biljun (EUR 359 biljun f'għotjiet u EUR 291 biljun f'self).

[1] Ir-Regolament (UE) 2024/1263 dwar il-koordinazzjoni effettiva tal-politiki ekonomiċi u dwar is-sorveljanza baġitarja multilaterali.

(4) L-RRF hija implimentata taħt ġestjoni diretta, u l-Kummissjoni hija direttament responsabbli mill-passi ewlenin fl-implimentazzjoni tal-faċilità[2]. Biex jirċievu appoġġ mill-RRF, l-Istati Membri kellhom jippreżentaw il-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza (RRPs) tagħhom, li jinkludu sett ta' miżuri — riformi jew investimenti. Il-Kummissjoni mbagħad ivvalutat l-RRPs[3], u wara, il-Kunsill approvahom fl-għamla ta' deċiżjonijiet ta' implimentazzjoni tal-Kunsill (CIDs).

(5) Il-Kummissjoni qasmet is-sitt pilastri ddefiniti fir-Regolament dwar l-RRF fi 52 qasam ta' politika, u kull riforma jew investiment assenjathom lil massimu ta' 2 oqsma ta' politika (ara l-*Figura 1*). Wieħed mit-52 qasam ta' politika ddefiniti mill-Kummissjoni huwa l-"ambjent tan-negozju". Skont l-ittaggjar li għamlet il-Kummissjoni, l-Istati Membri stmaw kostijiet totali ta' EUR 33 biljun għall-miżuri tal-RRF ittaggjati mal-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju", jiġifieri kważi EUR 1 000 000 000 għar-riformi u EUR 32 biljun għall-investimenti (ara t-*Tabella 1*).

Figura 1 | Is-sitt pilastri tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza

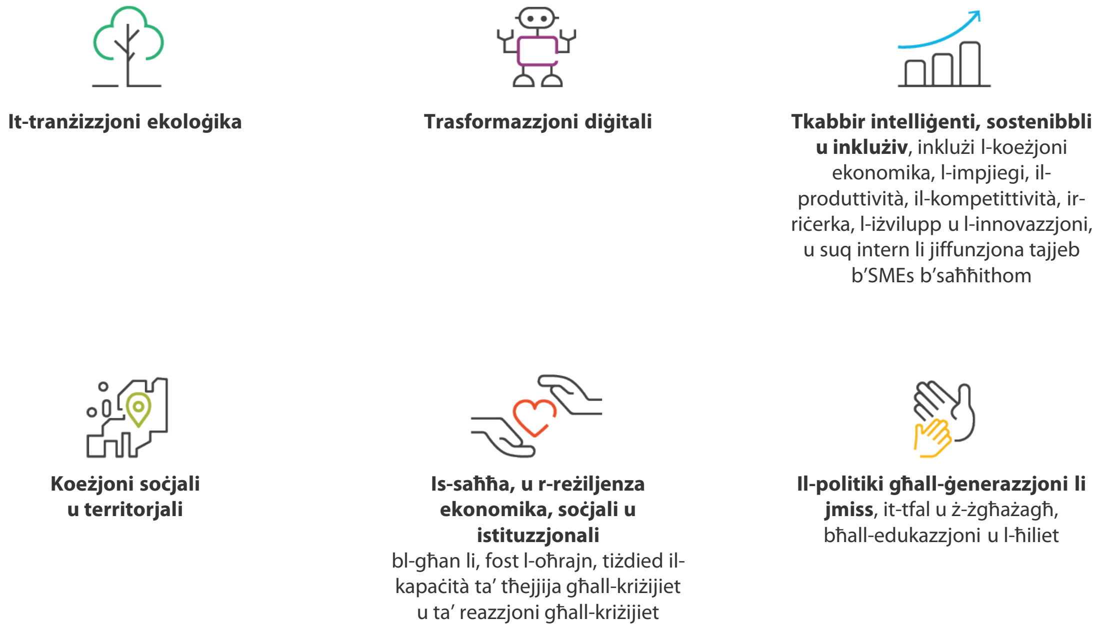

Sors: il-QEA, abbażi tat-Tabella ta' Valutazzjoni għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Kummissjoni.

---

2 L-Artikolu 8 tar-Regolament dwar l-RRF.

3 L-Artikolu 19 tar-Regolament dwar l-RRF.

Tabella 1 | Kostijiet stmati għall-RRF relatati mal-"ambjent tan-negozju"

Qasam ta' politika	(Biljun) EUR		
	Riformi	Investimenti	Total
Kostijiet stmati għall-miżuri kollha tal-RRF ittaggjati mal-qasam ta' politika "ambjent tan-negozju" taħt l-RRF			
Qasam ta' politika primarju	0.11	18.60	**18.71**
Qasam ta' politika sekondarju	0.81	13.73	**14.54**
Total	**0.92**	**32.33**	**33.25**
Kostijiet stmati għall-miżuri kollha taħt l-RRF relatati mas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju			
miżuri tal-RRF assenjati lil 82 sub-CSR u ttaggjati ma' 37 qasam ta' politika primarju differenti tal-RRF	6.07	103.38	109.44

Sors: il-QEA, abbażi ta' *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

(6) Il-biċċa l-kbira mill-miżuri li jappoġġaw il-qasam ta' politika dwar l-ambjent tan-negozju taħt l-RRF huma inklużi fit-tielet pilastru dwar "tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv". F'sens wiesa', miżuri addizzjonali jaf jikkontribwixxu wkoll direttament jew indirettament għall-ambjent tan-negozju. Diżaggregazzjoni tal-miżuri taħt it-tielet pilastru turi d-diversi oqsma ta' politika li flimkien jindirizzaw il-ħtiġijiet tan-negozju u jipprovdu appoġġ lin-negozji u lill-industrija permezz tal-RRF (ara l-***Figura 2***).

Figura 2 | Diżaggregazzjoni tan-nefqa li tappoġġa tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv għal kull qasam ta' politika

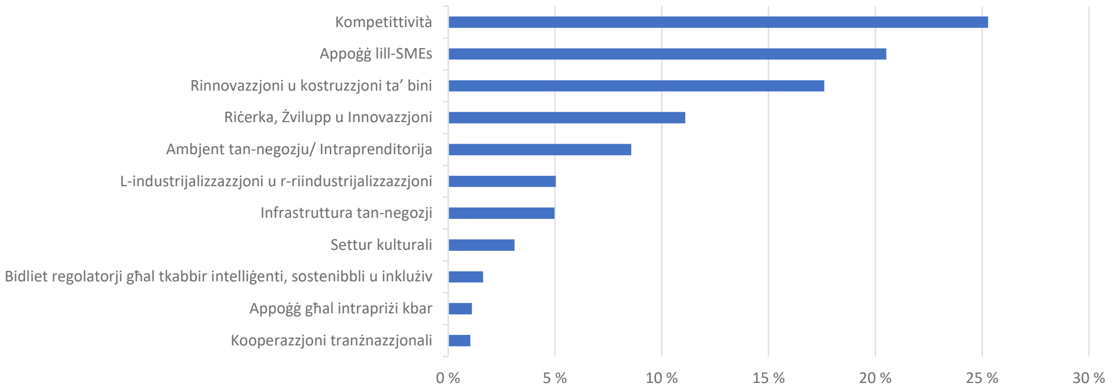

Sors: Kummissjoni Ewropea Tabella ta' Valutazzjoni (*data* estratta fil-21 ta'Lulju 2025). Traduzzjonijiet: il-QEA.

(7) Ir-Regolament dwar l-RRF jistabbilixxi wkoll rabta ċara mas-Semestru Ewropew[4]. B'mod partikolari, ir-riformi u l-investimenti stabbiliti fl-RRPs inizjali kienu mistennija jikkontribwixxu biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom identifikati fis-CSRs tal-2019 u l-2020. Għall-biċċa l-kbira mill-Istati Membri, dawn is-CSRs kienu jinkludu sfidi għall-ambjent tan-negozju. Barra minn hekk, jekk il-pjanijiet nazzjonali kellhom jiġu riveduti, l-RRPs emendati kellhom jieħdu inkunsiderazzjoni is-CSRs l-aktar reċenti.

Ambitu u approċċ tal-awditjar

(8) L-awditu li wettaqna kellu l-għan li jivvaluta jekk ir-riformi tal-ambjent tan-negozju taħt l-RRF ikkontribwewx b'mod effettiv biex jiġu indirizzati l-isfidi tal-Istati Membri identifikati matul is-Semestru Ewropew, kif stabbilit fis-CSRs, u jekk l-implimentazzjoni tagħhom wasslitx biex jintlaħqu l-objettivi intenzjonati.

(9) Ix-xogħol tal-awditjar li wettaqna kien jinkludi r-rieżaminar ta' dokumenti u intervisti rilevanti mal-Kummissjoni, mal-awtoritajiet nazzjonali, u ma' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra (organizzazzjonijiet jew unions rappreżentattivi tan-negozju) fl-Istati Membri li żorna.

(10) Aħna bbażajna l-kriterji tal-awditjar tagħna prinċipalment fuq ir-Regolament dwar l-RRF, il-gwida relatata tal-Kummissjoni u d-dokumenti rilevanti tas-Semestru Ewropew. Id-dettalji dwar il-kriterji tal-awditjar huma pprovduti fit-taqsimiet rispettivi ta' dan ir-rapport.

(11) Aħna ninnutaw li miżuri oħra tal-RRF ittaggjati ma' oqsma ta' politika għajr dak tal-"ambjent tan-negozju" jikkontribwixxu direttament jew indirettament għall-prospetti ta' tkabbir usa' għan-negozju: (investimenti li jindirizzaw tranżizzjonijiet diġitali u ekoloġiċi strutturali, riformi tat-taxxa, politiki tax-xogħol, infrastruttura ewlenija, xogħlijiet tal-enerġija u tal-ilma, u riformi u investimenti fl-amministrazzjoni pubblika).

(12) Għall-ewwel mistoqsija tal-awditjar: aħna qisna l-157 riforma u l-254 investiment kollha assenjati lit-82 sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju u inklużi fl-RRPs tal-Istati Membri kollha. Aħna vvalutajna jekk dawn indirizzawx l-isfidi tal-ambjent tan-negozju li ġew identifikati fis-Semestru Ewropew, u sa liema livell. L-***Anness II*** jipprovdi links għal-lista ta' sub-CSRs u miżuri tal-RRF kif ukoll tabella li fiha l-valutazzjoni dettaljata li wettaqna tal-punt sa fejn il-miżuri tal-RRF jindirizzaw is-sub-CSRs.

[4] L-Artikoli 18(4)(b) u 19(3)(b) tar-Regolament dwar l-RRF.

(13) Għat-tieni mistoqsija tagħna, ivvalutajna jekk kampjun ta’ 25 riforma tal-RRF relatati man-negozju f’4 Stati Membri (il-Bulgarija, Spanja, Ċipru u l-Awstrija) ġewx implimentati kif ippjanat. Għall-valutazzjoni li wettaqna tal-4 Stati Membri, identifikajna l-15-il sub-CSRs kollha li ġew assoċjati mill-Kummissjoni mal-qasam ta’ politika “ambjent tan-negozju”. Aħna sibna li 56 riforma taħt l-RRF ġew assenjati lil dawn is-sub-CSRs, li minnhom 46 kellhom jitlestew sa Ġunju 2024. Minn dawn ħadna kampjun ta’ 25 riforma fejn ivverifikajna jekk l-istadji importanti jew il-miri finali tagħhom kinux intlaħqu saż-żmien indikat fis-CID oriġinali.

Tabella 2 | Kampjun ta’ riformi tal-ambjent tan-negozju

Stat Membru	**CSRs relatati mal-ambjent tan-negozju**	**Riformi taħt l-RRF assenjati lis-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-RRP oriġinali**	**Li minnhom ir-riformi li kellhom jitlestew sa Ġunju 2024**		
	Sub-CRSs	Riformi taħt l-RRF	Total	Kampjun	%
Il-Bulgarija	3	12	10	10	100 %
Spanja	3	26	25	4	16 %
Ċipru	5	12	6	6	100 %
L-Awstrija	4	5	5	5	100 %
Total	**15**	**56**	**46**	**25**	**54 %**

Sors: il-QEA, abbażi ta’ *data* pprovduta mill-Kummissjoni.

(14) Għall-kampjun ta’ riformi fi Stati Membri individwali relatati mat-tieni mistoqsija tagħna, għażilna miżuri — filwaqt li evitajna li nirduppjaw l-isforzi tal-awditjar għal miżuri li diġà konna awditjajna f’kompiti oħra — li kienu fattibbli fi ħdan l-iskeda ta’ żmien tal-missjoni tagħna, kif ġej:

- għall-Awstrija, il-Bulgarija u Ċipru, ħadna 100 % tar-riformi li kellhom jitlestew sa Ġunju 2024;
- fil-każ ta’ Spanja, mill-25 riforma li kellhom jitlestew sa Ġunju 2024, għażilna 4 u eskludejna 21 għar-raġunijiet li ġejjin:
  - 9 riformi kienu diġà ġew awditjati fix-xogħol tagħna rigward id-dikjarazzjoni ta’ assigurazzjoni fi snin preċedenti;

- 4 riformi kienu diġà qed jiġu awditjati fi ħdan ir-rapport tagħna dwar ir-riformi relatati max-xogħol; u
- tmien riformi kellhom oqsma ta’ politika primarji u suġġetti li fil-fehma tagħna ffukaw inqas fuq aspetti ewlenin tal-ambjent tan-negozju, jew huma ffukati fuq suġġetti li diġà koprejna f’awditi oħra (bħat-tranżizzjoni diġitali u l-istat tad-dritt).

Anness II — Links għal aktar informazzjoni teknika magħmula disponibbli fuq il-pjattaforma ta' *data* miftuħa tal-QEA

Dan l-anness fih links għal tliet dokumenti li għamilna disponibbli fuq il-pjattaforma ta' *data* miftuħa tal-QEA.

(1) Lista ta' sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju

(2) Lista ta' riformi u investimenti tal-RRF assoċjati mas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju

(3) Valutazzjoni li wettqet il-QEA tal-punt sa fejn kull sub-CSR ġiet indirizzata

Anness III — Valutazzjoni tal-output tar-riformi li tlestew fl-Istati Membri fil-kampjun

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
Il-Bulgarija	**BG-C[C3]-R[R1] Qafas legali sabiex jiġi attirat l-investiment industrijali u jiġu żviluppati ekosistemi industrijali**	**M35** Id-dħul fis-seħħ tal-Att il-ġdid dwar il-Parks Industrijali **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** l-ewwel trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	BG-C[C7]-R[R2] L-użu effiċjenti tal-ispettru tal-frekwenza tar-radju	**M137** Id-dħul fis-seħħ tad-digriet dwar it-tnaqqis fit-tariffi tal-ispettru **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** l-ewwel trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M138 It-tlestija tal-assenjament tal-ispettru fil-banda ta’ 26 GHz **Indikatur kwalitattiv:** Komunikazzjoni tal-assenjament tal-ispettru lill-operaturi **Tlestija ppjanata:** ir-raba trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M139 It-tlestija tal-assenjament tal-ispettru disponibbli fil-baned ta’ 700 MHz u 800 MHz **Indikatur kwalitattiv:** Komunikazzjoni tal-assenjament tal-ispettru lill-operaturi **Tlestija ppjanata:** l-ewwel trimestru tal-2023	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
	BG-C[C7]-R[R3] **Il-ħolqien ta' ambjent favorevoli ta' investiment**	**M140 Id-dħul fis-seħħ ta' tibdil leġiżlattiv li jimplimenta r-rakkomandazzjonijiet skont is-Sett ta' Għodod għall-Konnettività** **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2020	Stadju importanti/mira parzjalment lest(a)
	BG-C[C10]-R[R4] **It-tisħiħ tal-proċeduri ta' insolvenza**	**M228** Id-dħul fis-seħħ ta' emendi leġiżlattivi għad-Dritt Kummerċjali fir-rigward tal-proċeduri tal-insolvenza u tar-ristrutturar **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** it-tielet trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M229 Miżuri għall-implimentazzjoni tar-riforma għall-qafas tal-insolvenza mwettqin **Indikatur kwalitattiv**: lista tat-taħriġ dwar il-qafas il-ġdid tal-insolvenza organizzat u mwassal, kopji tal-manwali, kodiċijiet, mudelli u linji gwida adottati, pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** it-tieni trimestru tal-2023	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	BG-C[C10]-R[R5] **Riforma diġitali tas-settur tal-kostruzzjoni Bulgaru**	**M230** Strateġija u pjan direzzjonali għall-introduzzjoni tal-Immudellar tal-Informazzjoni dwar il-Bini (BIM) fid-disinn, fl-eżekuzzjoni u fil-manutenzjoni tax-xogħlijiet ta' kostruzzjoni **Indikatur kwalitattiv:** Strateġija u pjan direzzjonali għall-introduzzjoni tal-BIM **Tlestija ppjanata:** L-ewwel trimestru tal-2023	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
	BG-C[C10]-R[R9] It-titjib tal-kwalità tal-proċess leġiżlattiv	**M241** Id-dħul fis-seħħ tar-Regoli għall-Organizzazzjoni u għall-Attività tal-Assemblea Nazzjonali **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
Spanja	**ES-C[C13]-R[R2] Strateġija Spanja Nazzjon Intraprenditorjali**	**M192** Dħul fis-seħħ tal-Liġi dwar Negozji Ġodda **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	ES-C[C14]-R[R1] Id-Digriet Irjali li jimplimenta l-Fond Finanzjarju Statali għall-Kompetittività tat-Turiżmu (FOCIT)	**M214** Pjan għall-promozzjoni tas-settur tat-turiżmu **Indikatur kwalitattiv:** Il-pjan għandu jiddeskrivi miżuri biex tingħata spinta lis-settur tat-turiżmu u jiddefinixxi l-qafas għall-implimentazzjoni ta' miżuri relatati mat-turiżmu. **Tlestija ppjanata:** it-tieni trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M215 Tnedija tas-sit elettroniku "Dataestur" li jiġbor *data* dwar it-turiżmu **Indikatur kwalitattiv:** Sit elettroniku **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2020	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M216 Dħul fis-seħħ tad-Digriet Irjali li jimplimenta l-Fond Finanzjarju Statali għall-Kompetittività tat-Turiżmu **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
	ES-C[C28]-R[R1] **Miżuri meħuda fl-2020 u fl-2021 biex jittaffew l-effetti tal-pandemija tal-COVID-19**	**M385** Miżuri fiskali adottati fl-2020 u fl-2021 biex jittaffew l-effetti tal-pandemija tal-COVID-19. **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** l-ewwel trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
Ċipru	**CY-C[C2.1]-R[R3]** **Il-Punt Uniku ta' Kuntatt diġitali biex jiġu ssimplifikati l-permessi tal-proġetti SER u biex tiġi ffaċilitata r-Rinnovazzjoni Enerġetika fil-Bini**	**M22** Pjattaforma tal-IT kompletament operattiva **Indikatur kwalitattiv:** Pjattaforma tal-IT kompletament operattiva (ċertifikat ta' aċċettazzjoni tat-tlestija) **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	CY-C[C3.2]-R[R2] **Inċentivi biex jitħeġġu u jiġu attirati investimenti u kapital uman fir-Riċerka u l-Innovazzjoni**	**M122** Eżenzjoni mit-taxxa ta' entitajiet legali għall-investiment f'kumpaniji innovattivi **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** L-ewwel trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	CY-C[C3.3]-R[R1] **Il-faċilitazzjoni ta' Investimenti strateġiċi**	**M134** Id-dħul fis-seħħ ta' liġi li tappoġġa l-investimenti strateġiċi, is-simplifikazzjoni tal-proċeduri għal-liċenzjar ta' investimenti strateġiċi, u l-ħruġ f'waqtu ta' permessi tal-bini **Indikatur kwalitattiv:** Dispożizzjoni fil-liġi li tindika d-dħul fis-seħħ tal-liġi **Tlestija ppjanata:** Ir-raba' trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
		M135 It-twaqqif ta' settur fid-Dipartiment tal-Ippjanar u d-Djar tal-Ibliet għat-tisħiħ tal-faċilitazzjoni tas-sistema strateġika; il-pubblikazzjoni tas-sistema tal-proċess u tat-tfassil tal-linji gwida; u r-rappurtar mill-awtorità ta' koordinazzjoni dwar it-taħriġ ewlieni tal-persunal għall-implimentazzjoni tar-riforma. **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** Ir-raba' trimestru tal-2023	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	CY-C[C3.3]-R[R6] L-inċentivi għall-promozzjoni ta' fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet	**M143** Pjan ta' azzjoni għal inċentivi għal fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet **Indikatur kwalitattiv:** Rapport u l-pjan ta' azzjoni li jakkumpanjah mill-Kunsill tal-Ministri dwar inċentivi speċifiċi għall-promozzjoni ta' fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
L-Awstrija	**AT-C[C2]-R[2C1] Leġiżlazzjoni proposta għal Darba Biss: Emenda tal-Att dwar il-Portal tas-Servizzi tan-Negozju**	**M56** Titjib tal-infrastruttura tal-IT rilevanti **Indikatur kwalitattiv:** Dħul fis-seħħ ta' emenda leġiżlattiva li tintroduċi l-prinċipju ta' "darba biss" fl-Att dwar il-Portal tas-Servizzi tan-Negozju. L-għodod ipprovduti jinkludu l-għodda ta' stħarriġ tal-Bażi tad-*Data* tal-Obbligu tal-Informazzjoni (IVDB), u n-Network tar-Reġistru u tas-Sistemi (RSV) biex jiġu żgurati l-interoperabbiltà u l-iskambju tad-*data* **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2023	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M57 Ir-**Regolament dwar il-Bażi tad-*Data* dwar l-Obbligu tal-Informazzjoni (IVDB)** jinsab fis-seħħ, u jobbliga lill-Ministeri biex jimlew il-bażi tad-*data* b'obbligi ta' informazzjoni li jirriżultaw mil-liġijiet u r-regolamenti eżistenti. Ir-reġistri ġew konnessi skont l-iskeda ta' żmien tar-reġistrazzjoni adottata mill-Kumitat ta' Tmexxija "Darba Biss".	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M58 Il-konnessjoni tas-sistema teknika ta' Darba Biss **Indikatur kwalitattiv:** Ladarba tkun ġiet stabbilita konnessjoni tas-sistema teknika biss, li tissodisfa r-rekwiżiti tal-Gateway Diġitali Unika (SDG) stabbiliti fir-Regolament (UE) 2018/1724. **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

Pajjiż	Riformi	Stadju importanti/mira	Output tal-valutazzjoni
	AT-C[C4]-R[4D7] Strateġija Nazzjonali għall-Edukazzjoni Finanzjarja	**M162** Dokument strateġiku **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni tad-dokument ta' strateġija dwar l-istrateġija nazzjonali għall-edukazzjoni finanzjarja, inkluż pjan ta' azzjoni **Tlestija ppjanata:** it-tielet trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M163 Finalizzazzjoni tal-Qafas ta' Kompetenza għall-edukazzjoni finanzjarja **Indikatur kwalitattiv:** Qafas ta' kompetenza għall-edukazzjoni finanzjarja ppubblikat, trażmess lill-Kummissjoni Ewropea **Tlestija ppjanata:** ir-raba' trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	AT-C[C4]-R[4D8] Pakkett tal-bidu	**M164** Dħul fis-seħħ tal-pakkett tal-bidu **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** l-ewwel trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
	AT-C[C4]-R[4D9] Tisħiħ tal-kapital ta' ekwità	**M165** Digriet dwar il-konverżjoni ta' self garantit mill-Istat f'ekwità **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** it-tielet trimestru tal-2021	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa
		M166 Dħul fis-seħħ tal-formola tal-kumpanija għal investimenti f'ishma (SICAV) **Indikatur kwalitattiv:** Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali **Tlestija ppjanata:** l-ewwel trimestru tal-2022	Stadju importanti milħuq/mira milħuqa

<table>
<tr><th>Pajjiż</th><th>Riformi</th><th>Stadju importanti/mira</th><th>Output tal-valutazzjoni</th></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3">AT-C[C4]-R[4D11] Liberalizzazzjoni tar-regolamenti tan-negozju</td><td>M169 Dħul fis-seħħ tal-Att Okkażjonali dwar it-Trasport, li għandu jabolixxi tariffa li torbot għat-trasport okkażjonali (obbligu ta’ tassimetru)
Indikatur kwalitattiv: Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali
Tlestija ppjanata: L-ewwel trimestru tal-2021</td><td>Stadju importanti milħuq/mira milħuqa</td></tr>
<tr><td>M170 Dħul fis-seħħ ta’ digriet li jagħmel il-punti tal-iċċarġjar għall-vetturi elettriċi bil-mutur u s-sistemi fotovoltajċi f’installazzjonijiet kummerċjali bħala prinċipju eżenti mill-awtorizzazzjoni
Indikatur kwalitattiv: Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali
Tlestija ppjanata: l-ewwel trimestru tal-2021</td><td>Stadju importanti milħuq/mira milħuqa</td></tr>
<tr><td>M171 Dħul fis-seħħ tal-liġi dwar it-tneħħija tal-ostakli għat-trasferimenti tan-negozju (l-Att dwar il-Perjodu ta’ Grazzja)
Indikatur kwalitattiv: Pubblikazzjoni fil-Ġurnal Uffiċjali
Tlestija ppjanata: l-ewwel trimestru tal-2021</td><td>Stadju importanti milħuq/mira milħuqa</td></tr>
</table>

Anness IV — Valutazzjoni tar-riżultati tar-riformi li tlestew fl-Istati Membri fil-kampjun

Għal riformi lesti li kisbu l-outputs intenzjonati, aħna vvalutajna kemm ir-riżultati kif ukoll l-impatt, kif deskritt fil-paragrafu *51*.

Pajjiż	Riforma	Valutazzjoni tar-riżultati/impatt	Tlestew wara r-raba' trimestru tal-2023?	Adegwatezza tal-indikaturi speċifiċi
Il-Bulgarija	BG-C[C3]-R[R1] Qafas legali sabiex jiġi attirat l-investiment industrijali u jiġu żviluppati ekosistemi industrijali	Riżultati limitati	Le (l-ewwel trimestru tal-2021)	Adegwati
	BG-C[C7]-R[R2] L-użu effiċjenti tal-ispettru tal-frekwenza tar-radju	Riżultati sinifikanti	Le (l-ewwel trimestru tal-2021)	Adegwati
	BG-C[C10]-R[R4] It-tisħiħ tal-proċeduri ta' insolvenza	Riżultati limitati	Le (it-tielet trimestru tal-2023)	Adegwati
	BG-C[C10]-R[R5] Riforma diġitali tas-settur tal-kostruzzjoni Bulgaru	L-ebda riżultat	Le (l-ewwel trimestru tal-2023)	Adegwati
	BG-C[C10]-R[R9] It-titjib tal-kwalità tal-proċess leġiżlattiv	Riżultati limitati	Le (ir-raba' trimestru tal-2021)	Adegwati

Pajjiż	Riforma	Valutazzjoni tar-riżultati/impatt	Tlestew wara r-raba’ trimestru tal-2023?	Adegwatezza tal-indikaturi speċifiċi
Spanja	Riforma 1 (C14.R1) Id-Digriet Irjali li jimplimenta l-Fond Finanzjarju tal-Istat għall-Kompetittività tat-Turiżmu (FOCIT)	Riżultati limitati	Le (it-tieni trimestru tal-2020)	Adegwati
	Riforma 1 (C14.R1) Miżuri meħuda fl-2020 u fl-2021 biex jittaffew l-effetti tal-pandemija tal-COVID-19	Riżultati sinifikanti	Le (l-ewwel trimestru tal-2021)	Adegwati
	Riforma 2 (C14.R1) Strateġija Spanja Nazzjon Intraprenditorjali	Riżultati limitati	Le (it-tielet trimestru tal-2022)	Adegwati
Ċipru	CY-C[C2.1]-R[R3] Il-Punt Uniku ta’ Kuntatt diġitali biex jiġu ssimplifikati l-permessi tal-proġetti SER u biex tiġi ffaċilitata r-Rinnovazzjoni Enerġetika fil-Bini	Riżultati limitati	Le (it-tieni trimestru tal-2023)	Adegwati
	CY-C[C3.2]-R[R2] Inċentivi biex jitħeġġu u jiġu attirati investimenti u kapital uman fir-Riċerka u l-Innovazzjoni	Riżultati sinifikanti	Le (it-tieni trimestru tal-2022)	Adegwati
	CY-C[C3.3]-R[R1] Il-faċilitazzjoni ta’ Investimenti strateġiċi	L-ebda riżultat	Iva (it-tieni trimestru tal-2024)	Adegwati

Pajjiż	Riforma	Valutazzjoni tar-riżultati/impatt	Tlestew wara r-raba' trimestru tal-2023?	Adegwatezza tal-indikaturi speċifiċi
	CY-C[C3.3]-R[R6] L-inċentivi għall-promozzjoni ta' fużjonijiet u akkwiżizzjonijiet	L-ebda riżultat	Le (it-tielet trimestru tal-2023)	Adegwati
L-Awstrija	AT-C[C4]-R[4D7] Strateġija nazzjonali għall-edukazzjoni finanzjarja	Riżultati sinifikanti	Le (it-tielet trimestru tal-2021)	Adegwati
	AT-C[C4]-R[4D8] Pakkett tal-bidu	Riżultati limitati	Le (ir-raba' trimestru tal-2023)	Adegwati
	AT-C[C4]-R[4D9] Tisħiħ tal-kapital ta' ekwità	Riżultati limitati	Le (it-tielet trimestru tal-2021)	Adegwati
	AT-C[C2]-R[2C1] Leġiżlazzjoni proposta għal Darba Biss: Emenda tal-Att dwar il-Portal tas-Servizzi tan-Negozju	Riżultati sinifikanti	Iva (it-tieni trimestru tal-2024)	Adegwati
	AT-C[C4]-R[4D11] Liberalizzazzjoni tar-regolamenti tan-negozju	L-ebda riżultat	Iva (it-tieni trimestru tal-2024)	L-ebda indikatur

Anness V — Progress fl-implimentazzjoni tas-sub-CSRs

L-evoluzzjoni tal-implimentazzjoni tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju skont il-valutazzjoni li wettqet il-Kummissjoni

Pajjiż	Sena	Sub-CSR	Valutazzjoni 2021	Valutazzjoni 2022	Valutazzjoni 2023	Valutazzjoni 2024
Il-Belġju	2020	3.1	Xi progress	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
		3.2	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.4	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	4.1	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Il-Bulgarija	2020	3.1	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.4	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	3.4	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Progress limitat
Iċ-Ċekja	2020	3.1	Xi progress	Xi progress	Progress limitat	Xi progress
		3.2	Progress limitat	Progress limitat	Xi progress	Xi progress
		3.4	Xi progress	Xi progress	Progress limitat	Xi progress
	2019	3.4	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat
Id-Danimarka	2020	2.2	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
Il-Ġermanja	2020	2.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		2.10	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		2.11	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	1.1	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
L-Estonja	2020	3.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.8	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.9	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
L-Irlanda	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	3.6	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.7	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Il-Greċja	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		4.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
	2019	1.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
Spanja	2020	3.1	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	2.10	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Franza	2020	3.1	Progress sostanzjali	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
		3.3	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		4.1	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat
		4.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		4.3	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
	2019	4.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		4.2	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat
		4.3	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
Il-Kroazja	2020	3.1	Progress sostanzjali	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
		3.2	Progress limitat	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.5	Xi progress	Progress limitat	Progress limitat	Xi progress
	2019	4.4	Progress limitat	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali

Pajjiż	Sena	Sub-CSR	Valutazzjoni 2021	Valutazzjoni 2022	Valutazzjoni 2023	Valutazzjoni 2024
L-Italja	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	5.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Ċipru	2020	3.1	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.3	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	4.6	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat	Xi progress
		4.7	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		5.2	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat	Progress sostanzjali
Il-Latvja	2020	3.1	Xi progress	Xi progress	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Il-Litwanja	2020	3.1	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.7	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Il-Lussemburgu	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
		3.3	Progress limitat	Xi progress	Progress limitat	Progress limitat
L-Ungerija	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
Malta	2020	3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
In-Netherlands	2020	3.2	Xi progress	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat
L-Awstrija	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Implimentazzjoni sħiħa
		3.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Progress sostanzjali
		3.4	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	3.4	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Il-Polonja	2020	3.3	L-ebda progress	L-ebda progress	Progress limitat	Progress limitat
Il-Portugall	2020	2.4	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Progress sostanzjali
	2019	4.2	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat	Progress limitat
Ir-Rumanija	2020	3.1	Progress sostanzjali	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
		3.3	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Is-Slovenja	2020	3.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		3.4	Progress limitat	Progress limitat	Xi progress	Xi progress
	2019	2.2	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Is-Slovakkja	2020	3.1	Xi progress	Xi progress	Progress sostanzjali	Xi progress
		3.4	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress
		4.2	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
	2019	3.6	Progress limitat	Xi progress	Xi progress	Xi progress
Il-Finlandja	2020	3.1	Progress sostanzjali	Progress sostanzjali	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
		3.3	Xi progress	Xi progress	Implimentazzjoni sħiħa	Implimentazzjoni sħiħa
L-Iżvezja	2020	2.4	Xi progress	Xi progress	Xi progress	Xi progress

Sors: il-QEA, abbażi tar-rapporti tal-pajjiżi li ħejjiet il-Kummissjoni għall-perjodu 2021–2024.

Anness VI — Ir-rilevanza tar-riformi assenjati taħt l-RRF għall-valutazzjoni li wettqet il-Kummissjoni tas-sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju fl-Istati Membri inklużi fil-kampjun

Il-Bulgarija

(1) Għall-Bulgarija, sa issa ġew implimentati sitt riformi. Ir-riformi kollha taħt l-RRF huma assenjati lis-sub-CSR 2019 3.4. Ir-riforma tal-"Qafas legali sabiex jiġi attirat l-investiment industrijali u jiġu żviluppati ekosistemi industrijali" (BG-C[C3]-R [R1]) hija assenjata wkoll lis-sub-CSR 2020 3.1. Tnejn minn tliet sub-CSRs juru titjiba fil-grad, u waħda tnaqqis fil-grad, b'rabta mal-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet tal-istatus ta' implimentazzjoni (ara t-***Tabella 1***).

(2) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR 2019 3.4** tnaqqset fil-grad fl-2024. Skont l-ispjegazzjoni fil-bażi ta' *data* CeSaR (il-bażi ta' *data* interna tal-Kummissjoni li tinkludi l-valutazzjonijiet tas-CSRs), il-miżuri biex jittejjeb l-ambjent tan-negozju u jitneħħew l-ostakli eżistenti għall-investiment sa issa ma wasslux għal titjib sinifikanti. L-impenji li saru fl-RRP Bulgaru mexjin fid-direzzjoni t-tajba, iżda għadhom fl-istadji bikrija ta' implimentazzjoni, u ġie osservat dewmien. Ir-riformi u l-investimenti tal-RRF li qed jittieħdu inkunsiderazzjoni huma:

— "Riforma diġitali tas-settur tal-kostruzzjoni Bulgaru" (BG-C[C10]-R[R5]);

— "Qafas legali biex jiġi attirat l-investiment industrijali u jiġu żviluppati ekosistemi industrijali" (BG-C[C3]-R[R1]); u

— "Sistema ta' informazzjoni unifikata għall-ġestjoni tat-territorju, għat-tfassil tal-investiment u għall-awtorizzazzjoni tal-kostruzzjoni", li huwa l-investiment (BG-C[C10]-I[I7]), mistenni li jitlesta sa Ġunju 2026.

(3) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR 2020 3.1** turi titjiba fil-grad b'rabta mal-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-2022. Ma stajna nsibu l-ebda referenza fil-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet tas-CeSaR fl-2022 għall-implimentazzjoni tar-riforma ttaggjata "Qafas legali biex jiġi attirat l-investiment industrijali u jiġu żviluppati l-ekosistemi industrijali" (BG-C[C3]-R[R1]). Il-progress huwa attribwit prinċipalment għal miżuri oħra li ma jaqgħux taħt l-RRF. Fil-valutazzjoni li wettqet fl-2024, il-Kummissjoni tagħmel referenza għal miżuri oħra taħt l-RRF li mhumiex assoċjati ma' din is-sub-CSR. Iż-żewġ investimenti li għaddejjin bħalissa li huma ppjanati li jitlestew sa Ġunju 2026 huma dawn li ġejjin:

— "Programm ta' trasformazzjoni ekonomika" (BG-C[C3]-I[I2]); u

— "Programm sabiex jiġu aċċellerati l-irkupru u t-trasformazzjoni ekonomiċi permezz tar-riċerka u permezz tal-innovazzjoni" (BG-C[C2]-I[I1]).

(4) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR 2020 3.4** turi titjiba fil-grad b'rabta mal-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-2022. Minkejja li ma ġiet assenjata l-ebda miżura taħt l-RRF għal din is-sub-CSR, il-Kummissjoni tirreferi għal tliet riformi u investimenti taħt l-RRF bħala li jikkontribwixxu għall-progress tagħha:

— ir-riforma "Qafas legali biex jiġi attirat l-investiment industrijali u jiġu żviluppati l-ekosistemi industrijali" (BG-C[C3]-R[R1]);

— ir-riforma "Użu effiċjenti tal-ispettru tal-frekwenza tar-radju" (BG-C[C7]-R[R2]); u

— l-investiment "Programm ta' appoġġ pubbliku għall-iżvilupp ta' distretti industrijali, ta' parks industrijali u ta' territorji simili u l-attirar ta' investimenti ("AttractInvestBG")" (BG-C[C3]-I[I1]), minkejja li d-data ta' implimentazzjoni ppjanata tiegħu hija Ġunju 2026.

(5) Dan juri inkonsistenza fl-assoċjazzjoni tal-miżuri tal-RRF ma' sub-CSRs.

Tabella 1 | Il-Bulgarija: Implimentazzjoni ta' sub-CSRs u riformi

CSR	Deskrizzjoni	L-ewwel trimestru tal-2021	Semestru Ewropew Valutazzjoni It-tieni trimestru tal-2021	It-tielet trimestru tal-2021	Ir-raba' trimestru tal-2021	L-ewwel trimestru tal-2022	Semestru Ewropew Valutazzjoni It-tieni trimestru tal-2022	It-tielet trimestru tal-2022	Ir-raba' trimestru tal-2022	L-ewwel trimestru tal-2023	Semestru Ewropew Valutazzjoni It-tieni trimestru tal-2023	It-tielet trimestru tal-2023	Ir-raba' trimestru tal-2023	L-ewwel trimestru tal-2024	Semestru Ewropew Valutazzjoni It-tieni trimestru tal-2024
2019 3.4	Tiffoka l-politika ekonomika fuq […] li ttejjeb l-ambjent tan-negozju.	BG-C[C3]-R[R1] BG-C[C7]-R[R3]	Xi Progress		BG-C[C10]-R[R9]		Xi Progress			BG-C[C10]-R[R5]	Xi Progress		BG-C[C7]-R[R2]	BG-C[C10]-R[R4]	Progress Limitat
2020 3.1	Tissimplifika u taċċellera l-proċeduri biex tipprovdi appoġġ effettiv għall-impriżi żgħar u ta' daqs medju u għal dawk li jaħdmu għal rashom.	BG-C[C3]-R[R1]	Xi Progress				Progress Sostanzjali				Progress Sostanzjali				Progress Sostanzjali
2020 3.4	Tippromwovi l-investiment privat biex jitrawwem l-irkupru ekonomiku.		Progress Limitat				Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress

Sors: il-QEA, abbażi ta' valutazzjonijiet mill-Kummissjoni għall-perjodu 2021–2024.

Spanja

(6) Għal Spanja, żewġ riformi taħt l-RRF kienu ġew implimentati sa Ġunju 2024. Dawn ir-riformi huma assenjati lil tnejn minn fost tliet sub-CSRs fil-kampjun tagħna. Tnejn minn fost tliet sub-CSRs juru titjiba fil-grad b'rabta mal-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-istatus ta' implimentazzjoni (ara t-*Tabella 2*).

(7) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR 2020 3.1** turi titjiba fil-grad b'rabta mal-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-2022. Il-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet fl-2022 tirreferi għal tliet riformi taħt l-RRF li jikkontribwixxu għall-progress tagħha:

— ir-riforma assenjata "Miżuri meħuda fl-2020 u fl-2021 biex jittaffew l-effetti tal-pandemija tal-COVID-19" (ES-C[C28]-R[R1]);

— ir-riforma assenjata "Titjib tar-regolamentazzjoni tan-negozju u l-klima"(ES-C[C13]-R[R1]); u

— ir-riforma mhux assenjata "Digriet Irjali li jimplimenta l-Fond Finanzjarju tal-Istat għall-Kompetittività tat-Turiżmu (FOCIT)" (ES-C[C14]-R[R1]).

(8) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-sub-CSR 2020 3.3** turi titjiba fil-grad b'rabta mal-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-2022. Il-valutazzjoni li l-Kummissjoni wettqet fl-2022 tirreferi għat-tnedija ta' pjanijiet biex tingħata spinta lill-katina tal-valur tas-settur awtomobilistiku u lis-settur tat-turiżmu bħala riformi u investimenti taħt l-RRF li jikkontribwixxu għall-progress tagħha:

— ir-riforma assenjata "Digriet Irjali li jimplimenta l-Fond Finanzjarju tal-Istat għall-Kompetittività tat-Turiżmu (FOCIT)" (ES-C[C14]-R[R1]); u

— l-investiment assenjat "Programm biex tingħata spinta lill-kompetittività u s-sostenibbiltà industrijali" (ES-C[C12]-I[I2]).

Tabella 2 | Spanja: Implimentazzjoni ta’ sub-CSRs u riformi

			Semestru Ewropew Valutazzjoni				Semestru Ewropew Valutazzjoni				Semestru Ewropew Valutazzjoni				Semestru Ewropew Valutazzjoni
CSR	Deskrizzjoni	wwel trimestru tal-20	It-tieni trimestru tal-2021	It-tielet trimestru tal-2021	Ir-raba’ trimestru tal-2021	L-ewwel trimestru tal-2022	It-tieni trimestru tal-2022	It-tielet trimestru tal-2022	Ir-raba’ trimestru tal-2022	L-ewwel trimestru tal-2023	It-tieni trimestru tal-2023	It-tielet trimestru tal-2023	Ir-raba’ trimestru tal-2023	L-ewwel trimestru tal-2024	It-tieni trimestru tal-2024
2019 2.10	Iżżid il-kooperazzjoni bejn l-edukazzjoni u n-negozji bil-ħsieb li ttejjeb il-provvista ta’ ħiliet u kwalifiki rilevanti għas-suq tax-xogħol.		Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress
2020 3.1	Tiżgura l-implimentazzjoni effettiva ta’ miżuri li jipprovdu likwidità lil intrapriżi żgħar u ta’ daqs medju u lil dawk li jaħdmu għal rashom, inkluż billi jiġu evitati ħlasijiet tard.	ES-C[C28]-R[R1]	Xi Progress			ES-C[C13]-R[R1]*	Progress Sostanzjali				Progress Sostanzjali				Progress Sostanzjali
2020 3.3	Tippromwovi l-investiment privat biex jitrawwem l-irkupru ekonomiku.		Progress Limitat		ES-C[C14]-R[R1]		Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress

Nota: * tqiesu stadji importanti speċifiċi għat-titjiba fil-grad tas-CSR, billi mhux l-istadji importanti kollha kienu tlestew sat-tieni trimestru tal-2022.

Sors: il-QEA.

Ċipru

(9) Għal Ċipru, sa issa ġew implimentati tliet riformi taħt l-RRF. Tlieta minn fost ħames sub-CSRs juru titjiba fil-grad b’rabta mal-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-istatus ta’ implimentazzjoni (ara t-*Tabella 3*).

(10) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR 2019 4.6** ittejbitilha l-grad fl-2024 minn progress “limitat” għal “xi progress”. Il-Kummissjoni tirreferi għal tliet riformi assenjati bħala li jikkontribwixxu għall-progress tagħha:

— ir-riforma assenjata “Il-Punt Uniku ta’ Kuntatt diġitali biex jiġu ssimplifikati l-permessi tal-proġetti SER u biex tiġi ffaċilitata ir-Rinnovazzjoni Enerġetika fil-Bini” (CY-C[C2.1]-R[R3]);

— ir-riforma assenjata “Il-Faċilitazzjoni ta’ Investimenti Strateġiċi” (CY-C[C3.3]-R[R1]); u

— ir-riforma assenjata “Strateġija biex jiġu indirizzati l-inadegwatezzi tas-sistema ta’ tranżazzjoni tal-proprjetà (titoli ta’ proprjetà)” (CY-C[C3.5]-R[R3]).

(11) Ir-riforma għall-punt uniku ta’ kuntatt diġitali kienet l-unika riforma li tlestiet sa Ġunju 2024. Ir-riformi li kien fadal tqiesu bħala parzjalment lesti.

(12) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR 2019 5.2** ittejbitilha l-grad fl-2024 minn progress "limitat" għal "sostanzjali". Il-Kummissjoni tirreferi għal riforma assenjata waħda bħala li tikkontribwixxi għall-progress tagħha:

— ir-riforma "Strateġija biex jiġu indirizzati l-inadegwatezzi tas-sistema ta' tranżazzjoni tal-proprjetà (titoli ta' proprjetà)" CY-C[C3.5]-R[R3].

(13) Għal din is-sub-CSR, il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-implimentazzjoni tat-tliet stadji importanti intermedji u mira waħda, filwaqt li tiddikjara li dawn l-iżviluppi jindikaw "progress sostanzjali". Qabel ma s-CSR tiġi vvalutata bħala implimentata bis-sħiħ, wieħed għad irid jara jekk dawn l-emendi effettivament indirizzawx il-kwistjoni jew le. Din ir-riforma ma kinitx ġiet implimentata bis-sħiħ sa Ġunju 2024, u stadju importanti għad irid jintlaħaq fir-rigward tad-dħul fis-seħħ tar-regolamentazzjoni tat-toroq u tal-bini (l-istadju importanti M196). Ilu jiġi diskuss fil-Parlament sa minn Ottubru 2023.

(14) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR 2020 3.3** ittejbitilha l-grad fl-2022 minn progress "limitat" għal "xi progress". Il-Kummissjoni tirreferi għal tliet riformi assenjati u tliet investimenti assenjati bħala li jikkontribwixxu għall-progress tagħha:

— ir-riforma "Faċilitazzjoni ta' Investimenti Strateġiċi" (CY-C[C3.3]-R[R1]);

— ir-riforma "It-tisħiħ tal-Mekkaniżmu ta' Attivazzjoni Rapida tan-Negozju" (CY-C[C3.3]-R[R2]);

— ir-riforma "Id-disinn u l-ħolqien ta' Aġenzija Promozzjonali Nazzjonali" (CY-C[C3.3]-R[R4]);

— l-investiment "Il-fond ta' ekwità ffinanzjat mill-Istat" (CY-C[C3.3]-I[I6]);

— l-investiment "It-tisħiħ tal-valur miżjud tas-settur tat-turiżmu b'enfasi fuq il-kampanja, iż-żoni muntanjużi u remoti" (CY-C[C3.1]-I[I10]);

— l-investiment "Il-Ħolqien ta' Identità Kummerċjali Nazzjonali u l-promozzjoni tal-prodott tradizzjonali *halloumi*" (CY-C[C3.1]-I[I5]).

(15) Għalkemm assenjati lis-sub-CSR rilevanti, mhux ir-riformi u l-investimenti kollha kienu tlestew bis-sħiħ matul il-valutazzjoni. Il-miżuri ttieħdu inkunsiderazzjoni bħala li tlestew parzjalment.

(16) Barra minn hekk, tliet riformi assenjati li tlestew sa Ġunju 2024 u ġew ittaggjati ma' tliet sub-CSRs — 2019 4.7, 2020 3.1 u 2020 3.3 — ma wasslu għall-ebda titjiba fil-grad b'rabta mal-istatus ta' progress fis-snin li fihom tlestew.

Tabella 3 | Ċipru: Implimentazzjoni ta' sub-CSRs u riformi

CSR	Deskrizzjoni	wwel trimestru tal-20	It-tieni trimestru tal-2021 (Semestru Ewropew Valutazzjoni)	It-tielet trimestru tal-2021	Ir-raba' trimestru tal-2021	L-ewwel trimestru tal-2022	It-tieni trimestru tal-2022 (Semestru Ewropew Valutazzjoni)	It-tielet trimestru tal-2022	Ir-raba' trimestru tal-2022	L-ewwel trimestru tal-2023	It-tieni trimestru tal-2023 (Semestru Ewropew Valutazzjoni)	It-tielet trimestru tal-2023	Ir-raba' trimestru tal-2023	L-ewwel trimestru tal-2024	It-tieni trimestru tal-2024 (Semestru Ewropew Valutazzjoni)
2019 4.6	Jadotta leġiżlazzjoni biex jissimplifika l-proċeduri li jippermettu lill-investituri strateġiċi jiksbu l-permessi u l-liċenzji neċessarji.		Progress Limitat				Progress Limitat			CY-C[C2.1]-R[R3] Q2 23	Progress Limitat			CY-C[C2.1]-R[R3] CY-C[C3.3]-R[R1]* CY-C[C3.5]-R[R3]*	Xi Progress
2019 4.7	Itejjeb l-aċċess tal-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju għal finanzjament.		Xi Progress			CY-C[C3.2]-R[R2] It-tieni trimestru tal-2022	Xi Progress				Xi Progress	CY-C[C3.3]-R[R6]			Xi Progress
2019 5.2	Jieħu ħsieb li jkun hemm sistemi affidabbli u rapidi għall-ħruġ u għat-trasferiment ta' titoli tal-proprjetà u ta' drittijiet tal-proprjetà immobbli.		Progress Limitat				Progress Limitat				Progress Limitat			CY-C[C3.5]-R[R3]*	Progress Sostanzjali
2020 3.1	Jiżgura aċċess adegwat għall-finanzi u għal-likwidità, speċjalment għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju.		Xi Progress			CY-C[C3.2]-R[R2] Q2 22	Xi Progress				Xi Progress	CY-C[C3.3]-R[R6]			Xi Progress
2020 3.3	Jippromwovi l-investiment privat biex jitrawwem l-irkupru ekonomiku.		Progress Limitat				Xi Progress				Xi Progress	CY-C[C3.3]-R[R6]		CY-C[C3.3]-R[R1]* CY-C[C3.3]-R[R2]* CY-C[C3.3]-R[R4]*	Xi Progress

Nota: * ma tlestietx sa l-ewwel trimestru tal-2024, iżda l-istadji importanti individwali li tlestew ittieħdu inkunsiderazzjoni għat-titjiba fil-grad tas-CSR.

Sors: il-QEA.

L-Awstrija

(17) Għall-Awstrija, ħames riformi taħt l-RRF fil-kampjun tagħna kienu ġew implimentati sa Ġunju 2024. Riformi oħra taħt l-RRF mhux fil-kampjun tagħna huma msemmija fil-valutazzjonijiet tas-sub-CSR 2020 3.1 u sub-CSR 2020 3.2. Tnejn minn fost erba' sub-CSRs dwar l-ambjent tan-negozju juru titjiba fil-grad b'rabta mal-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-istatus ta' implimentazzjoni (ara t-*Tabella 4*).

(18) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR 2019 3.4**: tliet riformi assenjati lis-sub-CSR 2019 3.4 ġew implimentati sar-raba' trimestru tal-2023. Madankollu, il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni ta' din is-sub-CSR baqgħet l-istess wara li ġew implimentati r-riformi. L-evalwazzjoni mill-Kummissjoni tas-sub-CSR tappoġġa ż-żamma tal-istatus, fejn tiddikjara li għalkemm l-Awstrija bħalissa qed timplimenta pakkett tal-bidu li huwa parti mill-RRP Awstrijak, is-suq żgħir u volatili għall-kapital ta' ekwità (b'mod partikolari l-kapital ta' riskju) jaġixxi bħala ostaklu għat-tkabbir ta' ditti innovattivi u orjentati lejn it-tkabbir.

(19) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR 2020 3.1** ittejbitilha l-grad fl-2024. Skont l-ispjegazzjoni fil-bażi ta' *data* CeSaR, il-Kummissjoni ddikjarat li, bl-introduzzjoni tal-pakkett tal-bidu inkluża l-introduzzjoni ta' forma ġdida ta' kumpanija magħrufa bħala *Flexible Kapitalgesellschaft*, din is-sub-CSR kienet ġiet indirizzata bis-sħiħ. Ir-riforma taħt l-RRF li ttieħdet inkunsiderazzjoni hija:

— ir-riforma "Pakkett tal-bidu" (AT-C[C4]-R[4D8]).

(20) **Il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tas-CSR 2020 3.2** ittejbitilha l-grad fl-2024. Il-Kummissjoni qieset tliet riformi bħala rilevanti għall-progress tagħha:

— ir-riforma mhux assenjata "Pakkett tal-bidu" (AT-C[C4]-R[4D8]);

— ir-riforma assenjata "Leġiżlazzjoni proposta għal Darba Biss: Emenda tal-Att dwar il-Portal tas-Servizzi tan-Negozju" (AT-C[C2]-R[2C1]); u

— ir-riforma assenjata "Liberalizzazzjoni tar-regolamenti tan-negozju" (AT-C[C4]-R[4D11]).

(21) Tliet riformi lesti tqiesu bħala li jikkontribwixxu għall-progress ta' din is-sub-CSR speċifika (Pakkett tal-bidu, Darba Biss, u l-Liberalizzazzjoni tar-regolamenti tan-negozju).

Tabella 4 | L-Awstrija: Implimentazzjoni ta' sub-CSRs u riformi

			Semestru Ewropew Valutazzjoni				Semestru Ewropew Valutazzjoni				Semestru Ewropew Valutazzjoni				Semestru Ewropew Valutazzjoni
CSR	**Deskrizzjoni**	**wwel trimestru tal-20**	**It-tieni trimestru tal-2021**	**It-tielet trimestru tal-2021**	**Ir-raba' trimestru tal-2021**	**L-ewwel trimestru tal-2022**	**It-tieni trimestru tal-2022**	**It-tielet trimestru tal-2022**	**Ir-raba' trimestru tal-2022**	**L-ewwel trimestru tal-2023**	**It-tieni trimestru tal-2023**	**It-tielet trimestru tal-2023**	**Ir-raba' trimestru tal-2023**	**L-ewwel trimestru tal-2024**	**It-tieni trimestru tal-2024**
2019 3.4	Tappoġġa t-tkabbir tal-produttività billi tistimula d-diġitalizzazzjoni tal-intrapriżi u t-tkabbir tal-kumpaniji.		Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress	AT-C[C4]-R[4D7] AT-C[C4]-R[4D9]	AT-C[C4]-R[4D8]		Xi Progress
2020 3.1	Tiżgura implimentazzjoni effettiva ta' miżuri ta' likwidità u ta' appoġġ, b'mod partikolari għal intrapriżi żgħar u ta' daqs medju.		Progress Sostanzjali				Progress Sostanzjali				Progress Sostanzjali		AT-C[C4]-R[4D8]		Implimentazzjoni Sħiħa
2020 3.2	Tnaqqas il-piż amministrattiv u regolatorju.		Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress		AT-C[C4]-R[4D8]	AT-C[C2]-R[2C1] AT-C[C4]-R[4D11]	Progress Sostanzjali
2020 3.4	Tippromwovi l-investiment privat biex jitrawwem l-irkupru ekonomiku.		Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress				Xi Progress

Sors: il-QEA.

Abbrevjazzjonijiet

CID	Deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kunsill
CSR	Rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż
RRF	Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza
RRP	Pjan għall-irkupru u r-reżiljenza
Sub-CSR	Parti minn rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż
SWD	Dokument ta' ħidma tal-persunal
TFUE	Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

Glossarju

Dokument ta' ħidma tal-persunal	Dokument mhux vinkolanti tal-Kummissjoni li jiġi prodott biex jiġi diskuss, jew internament jew inkella barra mill-istituzzjoni.
Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza	Il-mekkaniżmu ta' appoġġ finanzjarju tal-UE biex jittaffa l-impatt ekonomiku u soċjali tal-pandemija tal-COVID-19 u jiġi stimulat l-irkupru, u jiġu ffaċċati l-isfidi ta' futur aktar ekoloġiku u diġitali.
Mira	Kejl kwantitattiv tal-progress ta' Stat Membru fit-tlestija ta' riforma jew investiment fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tiegħu.
Pjan nazzjonali għall-irkupru u r-reżiljenza	Dokument li jistipula r-riformi u l-investimenti intenzjonati ta' Stat Membru fl-ambitu tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza.
Programm ta' wara l-assistenza	Mekkaniżmu ta' monitoraġġ maħsub biex il-pajjiż żgur jibqa' fuq perkors finanzjarju stabbli wara li jirċievi għajnuna finanzjarja.
Rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż	Gwida annwali li l-Kummissjoni toħroġ, bħala parti mis-Semestru Ewropew, lill-Istati Membri individwali dwar il-politiki makroekonomiċi, baġitarji u strutturali tagħhom.
Semestru Ewropew	Ċiklu annwali li jipprovdi qafas għall-koordinazzjoni tal-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri tal-UE u għall-monitoraġġ tal-progress.
Stadju importanti	Kejl kwalitattiv tal-progress ta' Stat Membru fit-tlestija ta' riforma jew investiment fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tiegħu.

Risposti tal-Kummissjoni

https://www.eca.europa.eu/mt/publications/sr-2025-21

Skeda ta’ żmien

https://www.eca.europa.eu/mt/publications/sr-2025-21

Tim tal-awditjar

Ir-rapporti speċjali tal-QEA jippreżentaw ir-riżultati tal-awditi li twettaq ta' politiki u programmi tal-UE, jew ta' suġġetti relatati mal-ġestjoni minn oqsma baġitarji speċifiċi. Il-QEA tagħżel u tfassal dawn il-kompiti tal-awditjar biex timmassimizza l-impatt tagħhom billi tqis ir-riskji għall-prestazzjoni jew għall-konformità, il-livell ta' introjtu jew ta' nfiq involut, l-iżviluppi li jkunu għad iridu jseħħu u l-interess politiku u pubbliku.

Dan l-awditu tal-prestazzjoni twettaq mill-Awla IV tal-Awditjar– Regolamentazzjoni tas-swieq u ekonomija kompetittiva, li hija mmexxija minn Petri Sarvamaa, Membru tal-QEA. L-awditu tmexxa minn Ivana Maletić, Membru tal-QEA, li ngħatat appoġġ minn Sandra Diering, Kap tal-Kabinett, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, Maniġer Prinċipali; Jacques Sciberras, Kap tal-Kompitu; Sorana Rotta, Valentina-Adriana Visan u Tiago Ribeiro, Awdituri. Alexandra Damir-Binzaru pprovdiet appoġġ grafiku u Irene Lopez Arranz ipprovdiet appoġġ segretarjali.

Mix-xellug għal-lemin: Valentina-Adriana Visan, Jacques Sciberras, Sandra Diering, Ivana Maletić, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, Irene Lopez Arranz, Tiago Ribeiro u Sorana Rotta.

DRITTIJIET TAL-AWTUR

© Unjoni Ewropea, 2025

Il-politika tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) dwar l-użu mill-ġdid hija stabbilita fid-Deċiżjoni Nru 6–2019 tal-QEA dwar il-politika tad-*data* miftuħa u l-użu mill-ġdid ta' dokumenti.

Sakemm ma jkunx indikat mod ieħor (eż. f'avviżi individwali dwar id-drittijiet tal-awtur), il-kontenut tad-dokumenti tal-QEA li jkun proprjetà tal-UE huwa liċenzjat taħt il-liċenzja tal-Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Għalhekk, bħala regola ġenerali, l-użu mill-ġdid huwa awtorizzat sakemm jingħata kreditu xieraq u li kwalunkwe bidla tiġi indikata. Dawk li jużaw mill-ġdid il-kontenut tad-dokumenti tal-QEA ma jistgħux ibiddlu s-sinifikat jew il-messaġġ oriġinali. Il-QEA ma għandha tkun responsabbli għall-ebda konsegwenza relatata mal-użu mill-ġdid.

Irid jinkiseb permess addizzjonali jekk kontenut speċifiku juri individwi privati identifikabbli, eż. f'ritratti tal-persunal tal-QEA, jew jinkludi xogħlijiet ta' parti terza.

Fejn ikun inkiseb permess ta' dan it-tip, dan għandu jikkanċella u jissostitwixxi l-permess ġenerali msemmi hawn fuq u għandu jindika b'mod ċar kwalunkwe restrizzjoni dwar l-użu.

Għal użu jew riproduzzjoni ta' kontenut li ma jkunx proprjetà tal-UE, jaf ikun meħtieġ li jintalab il-permess direttament mingħand id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur.

Ritratt fuq il-paġna tal-qoxra: © peteri – stock.adobe.com.

Figura 1 – Ikoni: dawn tfasslu bl-użu ta' riżorsi minn Flaticon.com. © Freepik Company S.L. Id-drittijiet kollha huma riżervati.

Software jew dokumenti li jkunu koperti mid-drittijiet ta' proprjetà industrijali, bħal privattivi, trademarks, disinji rreġistrati, logos u ismijiet, huma esklużi mill-politika tal-QEA dwar l-użu mill-ġdid.

Il-familja ta' siti elettroniċi istituzzjonali tal-Unjoni Ewropea, fid-dominju europa.eu, tipprovdi links għal siti ta' partijiet terzi. Peress li l-QEA ma għandha l-ebda kontroll fuqhom, inti mħeġġeġ taqra l-politiki tagħhom dwar il-privatezza u dwar id-drittijiet tal-awtur.

Użu tal-logo tal-QEA

Ma jistax isir użu mil-logo tal-QEA mingħajr ma jinkiseb il-kunsens tagħha minn qabel.

HTML	ISBN 978-92-849-5886-3	ISSN 1977-5741	doi:10.2865/3532243	QJ-01-25-054-MT-Q
PDF	ISBN 978-92-849-5887-0	ISSN 1977-5741	doi:10.2865/9611931	QJ-01-25-054-MT-N

KIF TIKKWOTA

Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri, ir-Rapport Speċjali 21/2025: "L-appoġġ mill-RRF għal ambjent tan-negozju mtejjeb — Jindirizza biss parzjalment ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż, iżda xi wħud mill-ewwel riżultati kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tagħhom", l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2025.

Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF), li tiswa EUR 650 biljun, ġiet stabbilita fi Frar 2021 b'rispons għall-pandemija tal-COVID-19.

Aħna wettaqna awditu biex naraw jekk il-miżuri tal-RRF, b'mod partikolari r-riformi, jindirizzawx l-isfidi tal-ambjent tan-negozju li ġew identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż (CSRs), u jekk kisbux ir-riżultati mistennija.

Sibna li l-RRF tindirizza parzjalment l-isfidi tal-ambjent tan-negozju, u li xi problemi strutturali għadhom ma ġewx indirizzati. Filwaqt li l-miżuri li tlestew laħqu l-istadji importanti u l-miri maqbula, sa issa terz minnhom biss qed juru riżultati sinifikanti u kkontribwew għall-progress fl-implimentazzjoni tas-CSRs.

Aħna nirrakkomandaw li l-isfidi ewlenin jiġu koperti suffiċjentement, li jiġi stabbilit qafas komprensiv għall-valutazzjoni tar-riżultati u l-kontribut tal-miżuri tal-RRF għas-CSRs, u li l-oqsma ta' politika jiġu ddefiniti b'mod ċar u applikati b'mod konsistenti fl-istrumenti differenti tal-UE u s-Semestru Ewropew.

Rapport speċjali tal-QEA skont l-Artikolu 287(4), it-tieni subparagrafu, TFUE.

QORTI
EWROPEA
TAL-AWDITURI

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet
tal-Unjoni Ewropea

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Mistoqsijiet: eca.europa.eu/mt/contact
Sit web: eca.europa.eu
Media soċjali: @EUauditors